

## SAVET EVROPSKE UNIJE

[ue.eu.int/de/summ.htm](http://ue.eu.int/de/summ.htm)

### Vaša uloga kao ministra jedne od država članica

U donošenju odluka u Evropskoj uniji učestvuju zajedničke evropske institucije (Evropski Parlament i Evropska Komisija) i vlade država članica.

Savet EU se sastoji od ministara država članica, a deluje kao zakonodavna i izvršna vlast.

Pravo Evropskog parlamenta da više ili manje učestvuje u donošenju odluka zavisi od postupka odlučivanja u datom slučaju.

Prilikom odlučivanja o proširenju Evropske unije, neophodna je saglasnost Evropskog parlamenta.

Zbog toga Savet ministara EU prilikom odlučivanja o proširenju EU mora voditi računa o stavu Evropskog parlamenta.

Savet Evropske unije je pored Evropskog Parlamenta glavno zakonodavno telo Evropske unije. Sastoji se od ministara država članica pri čemu svaka država šalje jednog člana u Savet. Savet održava sednice jednom ili dva puta nedeljno. Savet se sastaje u raznim oblicima, a u skladu sa temom o kojoj zaseda (tako postoje Savet ministara za zaštitu okoline, Savet ministrara poljoprivrede, Savet ministara za spoljnu politiku itd.). O pitanjima proširivanja Unije odlučuje Savet ministara inostranih poslova.

Savjet ima 6 središnjih zadataka:

1. On usvaja – u mnogim oblastima zajedno s Evropskim parlamentom – evropske pravne propise.
2. Stara se o donošenju osnovnih koraka u ekonomskoj politici u zemljama članicama.
3. Zaključuje zajedničke ugovore između Evropske unije i drugih država ili međunarodnih organizacija.
4. Zajedno s Evropskim parlamentom odobrava budžet EU-a.
5. Na osnovu općih smjernica koje je usvojio Savjet razvija Zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku EU-a (ZVSP: daljnje pojedinosti, v. odjeljak o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici).
6. Koordinira saradnju državnih sudova i policijskih snaga u kaznenim postupcima (v. odjeljak Sloboda, sigurnost i pravo).

O radu Savjeta bit će još govora u nastavku.

### 1. Pravni propisi

Veliki dio evropskih pravnih propisa zajedno se usvaja od Savjeta i Parlamenta (v. odjeljak Donošenje odluka EU-a).

U pravilu Savjet radi samo na prijedlog Komisije. Nakon usvajanja evropskih pravnih propisa obično je Komisija odgovorna da se oni i korektno primjenjuju.

## **2. Koordiniranje politike zemalja članica**

Zemlje EU-a složile su se oko opće ekonomske politike koja počiva na dobrom usklađivanju sa svojim državnim ekonomskim politikama. Ovo koordiniranje događa se kroz ministra privrede i ministra finansija koji zajedno čine Savjet „Privreda i finansije“ (ECOFIN).

Daljnji ciljevi jesu stvaranje radnih mjesta i poboljšanje obrazovnog, zdravstvenog i socijalnog sistema. Iako je svaka zemlja članica EU-a nadležna za svoju vlastitu politiku u ovim oblastima, mogu se dogovoriti oko zajedničkih ciljeva, te učiti iz iskustva drugih. Ovaj proces se zove „Metoda otvorenog koordiniranja“ i odvija se unutar Savjeta.

## **3. Zaključivanje međunarodnih ugovora**

Svake godine Savjet potpisuje više ugovora između Evropske unije i trećih zemalja, kao i međunarodnim organizacijama. Ovi ugovori mogu se odnositi na velike oblasti kao što su trgovina, saradnja i razvoj ili specifične teme kao što su tekstilna roba, ribolov, znanost i tehnologija, saobraćaj itd.

Osim toga, Savjet može zaključivati ugovore između zemalja članica EU-a u oblastima kao što su oporezivanje, pravo društava ili konzularna zaštita. Osim toga, predmet ugovora može biti iz oblasti sigurnosti, slobode i prava.

## **4. Usvajanje budžeta EU-a**

Budžetski plan EU-a zajedno usvajaju Savjet i Evropski parlament na godišnjem nivou.

## **5. Zajednička vanjska i sigurnosna politika**

Zemlje članice EU-a rade na razvoju Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP). Dakako, pojedinačne vlade zadržavaju kontrolu nad svojom vanjskom politikom, sigurnošću i odbranom. One se nisu odrekle svoje državne suverenosti u ovim oblastima, tako da Parlament i Evropska komisija ovdje imaju samo ograničenu ulogu. Države EU-a mogu imati jake velike koristi od saradnje u ovim oblastima, a Savjet predstavlja najvažniji forum u kojem se može ostvariti ova „međudržavna saradnja“.

Da bi Eu mogla učinkovitije reagirati na međunarodne krize, uspostavila je „trupcu za brzo djelovanje“. Ovdje se ne radi o evropskoj vojsci. Vojnici ostaju dio državnih vojnih snaga i pod komandom su države. Njihova funkcija ograničava se na humanitarne zadatke u akcije spašavanja, mjere za održanje mira i druge zadatke u savladavanju krize. Primjerice, EU je 2003. g. provela je vojnu operaciju pod nazivom Artemis u Demokratskoj Republici Kongo i počela je 2004. g. s aktivnošću očuvanja mira (pod nazivom Althea) u Bosni i Hercegovini.

U ovakvim slučajevima Savjet ima podršku od:

- Političkog i Sigurnosnopolitičkog komiteta (PSK)
- Vojna komisija Evropske unije (EUMC)
- Vojni štab Evropske unije (EUMS), koji se sastoji od vojnih stručnjaka koji zemlje članice delegiraju u Sekretarijat Savjeta.

## 6. Sloboda, sigurnost i pravo

Građani EU-a mogu živjeti i raditi u bilo kojoj zemlji. Stoga moraju u cijeloj Evropskoj uniji imati ravnopravan pristup građanskim pravima. Državni sudovi moraju sarađivati kako bi, naprimjer, osigurali da presuda o rastavi braka ili odluka o starateljstvu nad djetetom iz jedne zemlje EU-a bude priznata u svim zemljama članicama.

Slobodno kretanje unutar EU-a od velike je prednosti za pravedne građane, ali je zloupotrebljava od kriminalaca i terorista koji rade na međunarodnom nivou. Suzbijanje prekograničnog kriminala zahtijeva i prekograničnu saradnju državnih sudova, policijskih snaga, graničkih službenika i odjela za strance svih zemalja EU-a.

Oni trebaju, primjerice, osigurati da:

- su sigurne vanjske granice EU-a;
- granični službenici i policajci razmjenjuju informacije o kretanju trgovaca drogama;
- se osobe koje su predale zahtjev za azil jednako tretiraju i donose jednake odluke kako bi se spriječila „trgovina azilom“.

Ovim pitanjima bavi se Savjet „Pravosuđe i unutrašnji poslovi“, tj. ministri pravde i unutrašnjih poslova. Teži se tome da se stvori „prostor slobode, sigurnosti i prava“ u okviru granica EU-a.

## 7. Zadaci Savjeta

U skladu s ugovorom o Evropskoj unijom (*vidi izvod iz Preambule*) Savjet je kao institucija Evropske unije dužan imati pred očima interese EU-a kao cjeline. Ali ne treba biti začuđujuće da ministri zemalja članica tretiraju teme, odn. odluke iz perspektive svoje države. Države imaju brojne državne interese, pri čemu su evropska integracija i proširenje samo dva cilja od njih mnogo. U slučaju pitanja o proširenju EU-a mora se postići jednoglasna odluka. To znači da sa svojim kolegama pregovarate sve dok ne dođete do jednoglasne odluke. Litva mora pristati jednako kao i Njemačka.

Iakop postoje razlike vezano za stvarni utjecaj zemalja u pogledu broja stanovnika i ekonomske snage, u glasanju o proširenju svaki glas ima jednaku vrijednost.

Važno je da tokom simulacije tražite i nađete konsenzus!

Nekad se može dogoditi da ministri pokušavaju spriječiti donošenje neke odluke koja bi možda mogla imati negativne posljedice za vlastitu zemlju. Nije uvijek jednostavno postići potrebnu zajedničku odluku, a istovremeno sačuvati svoje vlastite interese. Posljedica toga su često „razvodnjeni“ kompromisi.

Za Vas kao ministra znači to da uvijek morate misliti na interese svoje zemlje dok tragate za zajedničkom pozicijom u Savjetu Unije. Morate pronaći strategiju kako biste mogli provesti svoju poziciju, a da pri tome ne povrijedite pravila rada Savejeta ili pravila demokracije. Stoga se preporučuje da gajite kontakte s drugim kolegama ministrima i parlamentarcima iz Evropskog parlamenta kako biste saznali njihove pozicije i povećali šanse da steknete saveznike za vlastite ciljeve.

Izvod iz preambule Ugovora o EU:

(...)ODLUČNI da obeleže novu etapu u procesu evropske integracije koja je započela stvaranjem Evropske Zajednice

PODSEĆAJUĆI na istorijski značaj okončanja podele evropskog kontinenta i na potrebu da se uspostave čvrste osnove za izgradnju buduće Evrope,

POTVRĐUJUĆI svoju privrženost načelima slobode, demokratije i poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i pravne države, (...)

SA ŽELJOM da ojačaju demokratski karakter uspešnost delovanja institucija, kako bi im se omogućilo da, u jedinstvenom institucionalnom okviru, ispunjavaju zadatke koji su im povereni(...)

ODLUČNI da nastave proces stvaranja sve čvršćeg jedinstva među narodima Evrope, u kojoj se odluke donose na nivou što je moguće bližem građanima, u skladu sa načelom subsidiarnosti,

UZEVŠI U OBZIR dalje korake koje treba preduzeti da bi se unapredila evropska integracija,

ODLUČILI SU da osnuju Evropsku Uniju; (...)

Da biste ovo postigli, stoje Vam na raspolaganju određeni instrumenti (prema vlastitoj procjeni):

- Koristite prije svega neformalne pregovore s drugim kolegama jer ih lično možete najbolje uvjeriti.
- Pokušavate argumentima uvjeriti predstavnike medija.
- Započinjete veliku medijsku kampanju kako biste dobili podršku svog stanovništva.
- Prijetite da ćete blokirati prijedloge drugih država.
- Tražite tzv. „rješenja u paketu“ (u jednoj oblasti dajete ustupke, kako biste na drugoj strani postigli svoje interese) jer je konsenzus u EU-u važan!

Ne zaboravite: Samo donoseći zajedničke odluke uspećete da unapredite Evropu tako da se to ne kosi sa vašim sopstvenim interesom!

Da ponovimo: Koju ulogu ima Savet u procesu proširivanja?

#### **Čl. 49 (Prijem novih članica)**

«Svaka evropska država (...) može da podnese zahtev da postane članica Unije. Ona upućuje svoj zahtev Savetu, koji, posle konsultovanja Komisije i nakon dobijanja saglasnosti Evropskog parlamenta jednoglasno donosi odluku. Evropski parlament usvaja odluku apsolutnom većinom (prim. autora: 50%+1) članova koji ga čine.»

**Vaš zadatak kao ministra/ministarke tokom simulacije:**

1. Određujete svoje pozicije pomoću profila svoje uloge; prilikom konferencije o priključenju pružite vam se mogućnost za prve neformalne kontakte;
2. Jednostavnom većinom odabracete predsednika/predsednicu iz svojih redova koji/koja će voditi sednicu Saveta; takođe odredićete i zapisničara odnosno zapisničarku; utvrdićete i proglasiti važećim dnevni red koji će sadržati npr. trajanje govora, tok sednice, protokol, (upor. odelj. V-M 4.); daćete i svoj lični iskaz (od po tri minute);
3. Primićete zahteve kandidata i zatražiti od Komisije da se izjasni (upor. odelj. V-M 8.);
4. Daćete izjavu za medije;
5. Kandidati za priključivanje se predstavljaju u Savetu. (upor. odelj. V-M 8.);
6. Komisija izlaže svoj stav u Savetu. Vi utvrđujete zajedničke pozicije na osnovu predloga Komisije;
7. Angažujete Komisiju da vodi pregovaranje; predsednik Saveta učestvuje u pregovaranju (upo. Odelj. V-M 12.); Obradite uslove priključivanja;
8. Savet jednoglasno odlučuje o ugovorima za priključivanje (upor. Odelj. V-M 13.); zemlje pristupnice prisustvuju glasanju kao gosti;
9. Članovi Saveta drže govore na završnoj prijemnoj konferenciji;
10. Na svečanoj prijemnoj konferenciji potpisujete (eventualno) sporazum o prijemu (upor. Odelj. V-M 13.) i spremni ste na eventualne intervju i talkshow-emisije koje će uslediti.

## Austrija (Österreich)

<b>Glavni grad:</b>	Beč (1.606.843 miliona stanovnika) (2004)
<b>Državno uređenje:</b>	savezna republika, parlamentarna demokracija
<b>Površina:</b>	83.871 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	8,28 miliona
<b>BDP po stanovniku:</b>	39750 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	3,1%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	5,7%
<b>Jezici:</b>	<b>njemački, slovenski, hrvatski, mađarski</b>
<b>Religije:</b>	katolici oko 74%, protestanti oko 5% , muslimani oko 4% , ateisti oko 17% i dr.
<b>Etničke grupe:</b>	88,5% Austrijanaca, 10% doseljenika (Turci, Bosanci i dr.), 1,5% manjine (Slovenci, Hrvati, Mađari)
<b>Pristup EU:</b>	1995
<b>Predsjednik države:</b>	Dr. Heinz Fischer (SPÖ)
<b>Premijer:</b>	Dr. Alfred Gusenbauer (SPÖ)
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.austria.gv.at">www.austria.gv.at</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/predstavnica Austrije u Savetu Evropske Unije. Ubrzo nakon prijema ukupno 12 novih članica iz Srednje i Istočne Evrope ponovo ste suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje.

### Austrija u EU

Austrija je stupila u EU tek 1. januara 1995. godine. U međuvremenu je ova država postala aktivan član u okviru EU i profilirala se kao glasnogovornik manjih EU-država.

Produbljivanje Evropske unije je jedan od ciljeva austrijske politike. Dobri odnosi sa Nemačkom su joj bitni, ali se Austrija više identifikuje sa ostalim "srednjim" državama EU (Belgija, Švedska) koje strahuju za svoj uticaj u Uniji koja se stalno proširuje. Austrija vodi veoma samouverenu politiku vezanu za EU što je rezultat snažnog uticaja nacionalno-konzervativnih partija koje žele da zaštite državu od spoljnih stranih uticaja na društvo, kulturu, naciju.

Na osnovu neutralne politike Austrije i sve većih zadataka EU u svetu, austrijska spoljna i bezbednosna politika moraju da balansiraju između neutralnog stava i internacionalne vojne odgovornosti. Na polju zajedničke spoljne politike i politike javne bezbednosti Austrija preferira saradnju među vladama i protiv je prevelike suverenosti "Brisela". Austrija se pri tom stalno plaši dominacije velikih EU-država Nemačke i Francuske.

Austrijsku političku samouverenost na evropskoj sceni simbolizuje zadržavanje principa da svaka EU-država šalje po jednog komesara u Komisiju do 2014. na čemu je ona sama insistirala. Austrija se za to jako založila.

## **Austrija i sledeće proširivanje**

Austrija je među onima koji su najviše profitirali od političkih promena srednje – i istočnoevropskih država tokom poslednje decenije. Austrijske firme su postale veliki investitori u brojnim istočno – i jugoistočnoevropskim državama, a i veliki deo robe izvoze u pomenute države. Tačno sto godina nakon raspada austrijske monarhije, Austrija profitira i od uspostavljanja sve tešnjih regionalnih kontakata. Zato je ova država podržala prvu rundu proširenja iz 2004. godine koja se pozitivno odrazila naročito na austrijsku privredu. Austrija kontinuirano sve više trguje sa srednje – i istočnoevropskim državama. U narodu se pojavila zebnja, isto kao i u Nemačkoj, da će se povećati imigracija radne snage. To je regulisano uvođenjem dužih prelaznih perioda u domenu slobodnog odabiranja mesta prebivališta.

Kada je reč o budućem proširivanju EU primanjem novih članica, Austrija zauzima veoma rezervisanu poziciju. Šef austrijske vlade se više puta izrazio protiv primanja Turske kao punopravne članice. Kao argument protiv primanja Turske istaknute su kulturne razlike i potencijalna nefunkcionalnost EU. Austrija se pribojava i smanjenja stepena bezbednosti EU s obzirom na to da bi se nakon pridruživanja Turske, EU graničila direktno sa Bliskim Istokom i nestabilnim kavkaskim regionom. Kao sledeći razlog navodi se nedovoljno poštovanje ljudskih prava u Turskoj. Možda je austrijski "strah od Turaka" uslovljen istorijskim razlozima, s obzirom na to da su se Austrijanci vekovima borili sa Osmanskim carstvom oko prevlasti nad Balkanom. Ipak, Austrija podržava početak pregovora o priključenju s Turskom pod određenim uvjetima: Moguće je priključenje novih članica ako se može osigurati ravnopravnost svih dosadašnjih članica.

Austrija ima mnogo pozitivniji stav kada je riječ o hrvatskom prijedlogu za priključivanje. Hrvatska je do 1918. godine bila deo austrijsko-ugarske monarhije. Austrija nije samo istorijski povezana sa Hrvatskom, već je sa njom povezuju i jake privredne veze. Austrija je direktno osetila posledice građanskog rata u bivšoj Jugoslaviji i zato je zainteresovana za što bržu integraciju ove države u EU.

Austrija se ubraja u zagovornike ambicionih integracijskih kriterija za zemlje zapadnog Balkana i jugoistočne Evrope kao što su BiH, Hrvatska, Srbija, Makedonija, Albanija, Rumunija i Bugarska. Austrija se aktivno zalaže za rješenje s konsenzusom o pitanju sukoba u vezi s Kosovom i na strani je neovisnosti Kosova pod međunarдном prismotrom.

Republika Austrija oficijelno je priznala neovisnost Kosova.

U okviru svađe oko imena između Makedonije i Grčke Austrija se ponaša neutralno. Austrija je garantirala da će prihvatiti rješenje na koje pristanu obje države. Istovremeno Austrija pokazuje razumijevanje za Makedoniju da želi nastaviti koristiti svoje ustavno ime, pogotovu što je takav naziv priznalo 120 država Ujedinjenih naroda.

U unutardržavnoj upotrebi austrijski naziv „Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija“ sve se češće zamjenjuje ustavnim nazivom „Republika Makedonija“. Od 2007. g. Austrija u bilateralnoj korespondenciji koristi ustavno ime za Makedoniju.

Austrija smatra da zbog ovog pitanja ne bi trebalo doći do propadanja proširenja. Vi trebate pokušati ne prozivati oficijelno svoje grčke kolege, ali i iza kulisa utjecati na dogovor. Podržite indirektno svoje britanske kolege u ovom pitanju koji se ističu još ofanzivnije.

Imajući u vidu eventualne buduće zahteve za priključenje EU, Austrija kategorički zahteva internu debatu u okviru EU o utvrđivanju konačnih granica zajednice. Vlada zahteva da se ove granice jasno utvrde da bi se sprečilo beskonačno proširivanje Unije. U suprotnom, EU koja bi se stalno proširivala izgubila bi svoj identitet, svoju funkcionalnost, a pre svega podršku od strane svojih građanki i građana i, na kraju, propala bi zbog svoje predimenzioniranosti.

#### **Taktika:**

Vi ste predstavnik/predstavnica jedne samouverene male EU-države. Pokušajte da "progurate" svoje stavove kod velikih EU-država jer i one moraju da uzmu uobzir vaše interese kada donose neku odluku.

Nastupite kao advokat malih EU-država čiji je interes da Unija bude funkcionalna. U tom smislu, izjasnite se protiv punopravnog članstva Turske u Uniji. Turska ne samo da bi preopteretila Uniju, nego ona trenutno nije spremna da verodostojno ispuni sve evropske kriterijume. Po vašem mišljenju, eventualno priključenje Turske bi bilo moguće samo u dužoj vremenskoj perspektivi, pod uslovom da EU do tada bude dovoljno produbljena i stabilna da pridruživanje Turske ne izazove tromost evropskih institucija. Prvi veliki korak u tom pravcu bilo bi donošenje evropskog Ustava. Smatrate da bi bolja alternativa za ulazak Turske u Uniju bilo donošenje zaključnog ugovora kojim bi se Turskoj obezbedio status privilegovanog partnera.

Vaš stav u vezi sa drugim državama kandidatima za priključenje je sasvim drugačiji. Posebnu podršku na njihovom putu u EU treba pružiti balkanskim državama. Ovaj region zaslužuje da se nađe u EU iz kulturnih i istorijskih razloga. Pored toga, pridruživanjem EU okončali bi se nestabilni odnosi koji su vladali poslednjih decenija, a ovaj region bi postao stecište mira i sigurnosti.

To međutim ne znači da pristajete na безусловno pridruživanje. Imajući u vidu nacionalno tržište rada ovih država, zahtevaćete duži prelazni period kada je reč o slobodi promene mesta prebivanja osoba iz pomenutih država. Želite da sprečite stvaranje prevelike konkurencije na svom i onako opterećenom domaćem tržištu rada. Osim toga, EU ubuduće neće moći sebi da priušti davanje velikodušnih EU-subvencija za sve veći broj zemalja tako da će strukturna pomoć tj. podrška za poljoprivredu i za nerazvijene regione u novim državama članicama morati da bude manja. Založite se da se nezavisno od odlučivanja o pojedinačnim predlozima za priključenje EU, povede opšta debata o spremnosti EU za novo proširivanje kao i o granicama iste. Vaš najjači argument je to da je evropski narod krajnje skeptičan kada je reč o novim rundama proširenja EU kao i da isti želi jasniju orijentaciju, postavljanje jasnih geografskih i sadržinskih odrednica u okviru EU.



## Belgija (Belge/Belgique)

<b>Glavni grad:</b>	Brisel (997.126 stanovnika) (podaci iz 2004. god.)
<b>Državno uređenje:</b>	parlamentarna monarhija, federalna država sa dvodomnom skupštinom
<b>Površina:</b>	32.500 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	10.372.469
<b>BDP po stanovniku:</b>	38.460 dolara
<b>Stopa rasta:</b>	1,2%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	8,2%
<b>Jezici:</b>	flamanski, francuski, holandski, nemački
<b>Religije:</b>	katolici 80%, protestanti 8%, muslimani 2%
<b>Etničke grupe:</b>	57,0% Flamanci, 33,0% Valonci, 9,3% Briselci, 0,7% nemačko govorno stanovništvo
<b>Pristup EU-u:</b>	osnivački član
<b>Predsjednik države:</b>	Kralj Albert II
<b>Premijer:</b>	Yves Leterme
<b>Ostale informacije:</b>	<a href="http://www.diplomatie.be">www.diplomatie.be</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2008)

Vi ste predstavnik/predstavnica Belgije u Savetu Evropske Unije. Ubrzo nakon prijema ukupno 12 novih članica iz Srednje i Istočne Evrope ponovo ste suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje.

### Belgija u EU

Belgija je jedna od članica-osnivača Evropske Ekonomske Zajednice i od početka je ujedinjenje Evrope postavljala kao jedan od svojih prioriteta. Upravo kao jedna mala do srednje velika država, Belgija smatra da će njeni elementarni interesi i njen internacionalni uticaj biti najbolje osigurani u jednoj jakoj, supranacionalno organizovanoj Uniji. Ovakvo njeno raspoloženje se stalno dokazivalo tokom istorije ujedinjenja i to kroz njen krajnje konstruktivan stav i otvorenost za integracije prilikom preduzimanja koraka ka reformisanju Evropske Unije (Mastriht, Amsterdam, Nica). Tokom svih tih reformskih napora i konačno naročito na ustavotvornoj skupštini i sednici vlade koja je potom usledila, belgijska vlada se snažno založila za jačanje integrativnih mehanizama u EU. Belgija smatra da bi se tako obezbedila i zaštita od prevelikog uticaja velikih država članica EU kao i da je to preduslov da Evropa u kojoj bi bilo više od 27 zemalja ostane funkcionalna na duge staze.

Dok su belgijske vlasti nastavljale da prate ovaj kurs ka evropskim integracijama, belgijski narod je tokom poslednjih godina prošao kroz intenzivnu internu raspravu kada je reč o budućem oblikovanju Evropske Unije. Na izborima za belgijski i Evropski parlament, pristalice radikalne grupacije (stranka flamanski blok) koji se zalažu za regionalno jačanje i dovode u pitanje dosadašnje uspehe procesa evropskog ujedinjenja, dobili su više od deset procenata glasova. Osim ove radikalne grupacije u Flandriji i njenog političkog mnogo manje uticajnog pandana u Valoniji (Front National), ostale

belgijske partije su pristalice evropskog procesa ujedinjenja. I belgijska vlada se zalaže za nastavak evropske integracije i proširenja koja su povezana sa tim.

Jačanje nadležnosti Evropske Unije je od presudnog značaja za poziciju Belgije. Treba usaglasiti zajedničku spoljnu politiku koja bi omogućila autonomnu evropsku odbranu kao i da se kreira zajednička zakonodavna i imigraciona politika. Trebalo bi intenzivirati uključivanje Unije na polju životne sredine, socijalnih tema, poreza, kao i usaglašavanje privrednih politika da bi se podržala ekonomska i monetarna unija. Belgija naglašava da je potrebno delovati posebno u domenu socijalne politike. Potrebno je postići usaglašavanje u domenu zajedničke socijalne politike kojim bi se omogućilo i osiguralo postojanje moderne socijalne države kako u starim tako i u novim državama članicama.

### **Belgija i sledeće proširenje**

Belgija je aktivno podržala poslednje proširenje Unije za deset novih država i sada podvlači sveobuhvatne prednosti ponovnog proširenja koje bi uključilo čak i Tursku. Ova država posmatra nastavak proširivanja kao znak uspešnosti evropskog modela političke integracije koji se temelji na zajedničkim vrednostima, a koje svojim građanima donosi slobodu, demokratiju i blagostanje. Privlačnost ove ideje i činjenica da se EU uvek predstavljala kao otvorena zajednica doprineli su sa stanovišta Belgije tome da se mir, stabilnost i evropske vrednosti učvrste na celom kontinentu. U tom smislu, belgijska vlada podržava buduće priključenje balkanskih zemalja preko kojih bi trebalo osigurati stabilnost u celom regionu. Isti stav zastupa i kada je reč o Turskoj, čiji ogromni reformski naponi na putu ka približavanju Evropi ne bi trebalo da ostanu nenagrađeni. Osim toga, Belgija se zalaže za koncept EU kao interkulturalne zajednice koja se temelji na određenim vrednostima, a ne za EU koja je koncipirana kao jedan zatvoren hrišćanski krug. Članstvo Turske je neizbežno da bi se postigao dijalog između kultura i da bi se obezbedila bezbednosno-politička stabilnost kontinenta. Ipak, reformski naponi u ovoj državi treba da se sprovode konsekventnije.

Belgija smatra da zemlje Balkana trebaju pristupiti evropskim i atlantskim institucijama.

Proces stabilizacije i pridruživanja, koji je počeo 2001. g. povodom prve EU-balkanske konferencije, stvorio je političke, pravne i finansijske instrumente koje zemlje Balkana podržavaju u svojim nastojanjima za evropsku integraciju. Svaka od ovih zemalja korača prema EU-u u svom odabranom ritmu i prema vlastitim zaslugama.

Napreci zemalja Balkana koji su postignuti od 2001. g. u oblasti političkih i ekonomskih reformi značajni su. Ipak, ovi napreci nisu stabilni ako sagledamo aktuelnu situaciju punu sokoba u regiji. Zbog toga je Belgiji važno da postoje uvjeti za proces stabilizacije i pridruživanja koji se mogu povratiti.

Ovi uvjeti zahtijevaju od regije poštivanje polaznih dokumenata koji se tiču stabilnosti (Okvirni sporazum iz Dayton/Pariza, Rezolucija 1244 Vijeća sigurnosti, Okvirni sporazum s Ohrida i Sporazum iz Beograda), proširenja regionalne saradnje, povratak izbjeglica koje su protjerane ratom i potpunu saradnju s međunarodnim sudom za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji.

Belgijski doprinos procesu stabilizacije i pridruživanja važan je i višestran. Belgija finansira kako aktivnosti međunarodnih organizacija koje su prisutne u vlasti, tako i provođenje različitih projekata na licu mjesta. Belgijski doprinos sastoji se i od slanja

kvalificiranog osoblja (trupe, policajci i stručnjaci iz različitih oblasti). Također se ubraja i izrada izvještaja.

Svoj pravac koji je raspoložen prema proširenju Belgija veže sa jasnim zahtjevima prema zemljama kandidatima: Samo nakon jasnog i nedvojbenog ispunjavanja Kopenhaških kriterija i u slučaju Balkana propisa iz sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju može doći do pristupanja. Proširenje ne smije dovesti u pitanje osobine EU-a ni u kojoj političkoj oblasti niti ih smije oslabiti. Stoga sve zemlje kandidati moraju preuzeti zajedničko stanje (*acquis communautaire*). Proširenje mora povećati blagostanje i sigurnost u Evropi. Zato se nove zemlje članice moraju u svakom slučaju prilagoditi EU-u.

Belgiji je najviše stalo do toga da proširenje ne ugrozi federalno produblivanje kome se istovremeno teži. Kao što je već izloženo, Belgija želi jednu funkcionalnu, supranacionalnu Uniju. Zato Belgija zahteva snaženje supranacionalnih institucija kao što su Komisija i Evropski parlament i efikasnije donošenje odluka.

#### **Taktika:**

S obzirom na to da ste vi zemlja srednje veličine, u vašem je interesu da Evropa bude funkcionalna. Dakle, u slučaju sledećeg proširenja treba da postoji garancija da će institucije i dalje nastaviti, odnosno da će još bolje funkcionisati. Vi veliki značaj pridajete tome da interesi malih zemalja ne budu gurnuti u drugi plan. Pokušajte da svoju spremnost za integraciju iskoristite kao adut u pregovorima i da za nju dobijete jačanje svojih pozicija u EU i izgradnju supranacionalnih mogućnosti delovanja. Pošto se zalažete za ravnopravnost evropskih institucija i snaženje Parlamenta, ne libite se da razmenite mišljenje sa poslanicima i da se zauzmete za njihove ideje.

Kada dobijete garancije za produblivanje kome težite, svesrdno podržite molbe za priključenje svih zemalja. Kao opštevažeće prednosti sledećeg kruga proširivanja, možete da navedete sledeće stavke: politički značaj EU u svetu bi se povećao, u celoj Evropi bi se popravio kvalitet života i prosperitet, sve zemlje članice profitirale bi od povećanja tržišta, proširila bi se teritorija na kojoj vladaju sloboda, sigurnost i pravo, a samim tim bi se učvrstila unutrašnja bezbednost. Ozbiljno uzmite u obzir strahovanje stanovništva zbog konkurencije jeftinije radne snage iz potencijalnih novih država-članica sa čime je povezana ugroženost domaćih radnih mesta. Iznosite argumente na osnovu iskustva iz prethodnih proširenja kada su se ta strahovanja pokazala kao neosnovana.

Stavite konkretne zahteve pred potencijalne buduće države-članice: one moraju da ispune postavljene kriterijume i da se prilagode trenutno važećem evropskom standardu. S obzirom na to da proširenje ne sme da dovede do narušavanja dosadašnje zajedničke politike, potrebno je dogovoriti se o merama prilagođavanja koje će važiti od slučaja do slučaja. Predstojeći pregovori o priključivanju će se sprovoditi sa svakim kandidatom pojedinačno. Ono što se tom prilikom dogovori o prelaznim merama (npr. u vezi sa reformom agrarne i strukturne politike) treba da bude određeno vremenskim rokovima i u zavisnosti od uspeha reformi u slučaju pojedinačnih zemalja kandidata za priključenje da prestane da važi u trenutku isteka tog roka.

## Bugarska [Bălgarija]

<b>Glavni grad:</b>	Sofija (1,1 milion stanovnika, 2003.) (svi naredni podaci su iz 2003.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	republika sa parlamentarnim oblikom uređenja
<b>Površina:</b>	111.000 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	7,693 miliona
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	3.990 evra
<b>Stopa rasta:</b>	6,1%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	6,9%
<b>Jezici:</b>	bugarski
<b>Religije:</b>	bugarsko-pravoslavna oko 6,8 miliona, muslimana oko 790 000, katolika oko 50000, protestanata oko 20 000, Jevreja oko 5000
<b>Etnične grupe:</b>	85% Bugara, 10% Turaka, 3,4% Roma, 1,6% Rusa, Armenaca itd.
<b>Predsjednik države:</b>	Georgi Parvanov
<b>Premijer:</b>	Sergej Stanišew

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2008)

Vi ste predstavnik/nica Bugarske u Savetu Evropske Unije. Ubrzo posle sopstvenog priključenja EU, sada ste suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje.

### Istorijat reformskog procesa od 1989.

Miran prevrat koji se odigrao u novembru 1989. u Srednjoj i Istočnoj Evropi, predstavljao je prekretnicu i u istoriji bugarske države. 10.11.1989. svrgnut je sa vlasti predsedavajući bugarskog Saveta i komunističke partije Todor Šivkov i tada je započeo proces demokratizacije. Bugarska komunistička partija je bila primorana da pristane na osnivanje opozicionih partija i da dozvoli slobodne izbore. 1991. godine je bugarski parlament izglasao novi Ustav koji je garantovao višepartijski sistem, slobodne opšte izbore kao i poštovanje ljudskih i građanskih prava.

### Politički sistem i stanje ljudskih prava

Bugarska je posle tog političkog preokreta postala parlamentarna demokratija sa jednodomnom skupštinom. Predsednik je poglavar države i njega direktno bira narod. Osim toga, Bugarska je postala država vladavine prava u kojoj nema koncentrisanja moći. Uprkos sprovedenim reformama, bugarski pravosudni sistem i dalje ima slabe tačke. Osim toga, i relativno velika zastupljenost korupcije predstavlja i dalje ozbiljan problem. Iako je njeno suzbijanje u međuvremenu postalo jedan od političkih prioriteta.

U bugarskom društvu nema konflikata sa izraženom etničkom pozadinom. I dve velike verske zajednice – Pravoslavna crkva i Islam – imaju korektan odnos. Doduše, manjinska grupacija Roma još uvek nije dovoljno integrisana u društvo. Romi uglavnom žive u teškim socijalnim i ekonomskim uslovima. Ravnopravno uključivanje ove manjine u bugarsko društvo je u međuvremenu uznapredovalo otkako je donešen novi akcioni

program sa tim ciljem. Taj program obuhvata oblast vaspitanja, kulture, stanovanja, zapolsenja i socijalne zaštite. Ipka, EU smatra da na ovom polju još toga treba da se učini.

## **Privredni i socijalni razvoj**

U Bugarskoj se u međuvremenu razvilo tržište koje funkcioniše na osnovu ponude i potražnje. Ovaj razvoj je utoliko značajniji kada se zna da je bugarska privreda u zimu 1996./1997. bila u bukvalnom smislu uništena. Tom uspehu su u prvom redu doprineli sve zastupljenija privatizacija, ukidanje državnih subvencija i konsolidovanje državnih finansija. S obzirom na dostignuća u domenu transformacije privrede i postignute stabilnosti, Bugarska je postala interesantno područje za strane investicije. Tome se priključuje i jednostavan i atraktivan poreski sistem koji privlači brojne investitore.

Ali, taj proces transformacije je sa sobom doneo i velika socijalna opterećenja za stanovništvo. Doduše, stanovništvo polako počinje da profitira od privrednog rasta, ali prosečna zarada i dalje iznosi manje od 25 procenata EU-proseka, dok je ravno jedan milion Bugara ostalo kompletno izvan procesa privrednog razvitka. Takva situacija bi u budućnosti mogla da dovede do izvesne socijalne napetosti.

Kada je reč o energiji, veliki problem i dalje predstavlja zavisnost Bugarske od atomske energije koja čini više od 40 procenata proizvodnje struje u zemlji.

U domenu zaštite čovekove okoline, ovoj državi je potrebno još puno rada. Razvoj pre svega teške industrije, energetskog sektora i rudarstva, isto kao i korišćenje zastarele tehnologije izazivaju delimično značajno zagađenje vazduha, tla i vode. Iako je politički preokret označio i promenu mišljenja u ovom domenu (osnivanje ministrastva za zaštitu čovekove okoline 1990., propagiranje zaštite čovekove okoline kao jednog od državnih ciljeva 1991.), a zagađivanje čovekove sredine je sve manje i manje, Bugarska još uvek ne zadovoljava sve ekološke standarde koji postoje u EU.

Privreda se pristupu Eu-u dobro razvila. Prema procjenama Evropske unije investicije su porasle za 400 miliona eura. Povećana je kupovna moć stanovništva, a državni budžet, koji je nedavno stajao pred bankrotom, zabilježio je suficite.

Ali kroz pozitivne privredne razvoje profitiraju samo određene društvene grupe, kao što su ljudi koji žive u gradu, mladi i dobro obrazovani. Stari ljudi i seosko stanovništvo i dalje žive u siromaštvu. Loša socijalna situacija mnogih ljudi razlog je radikalizaciji i kriminalu u bugarskom društvu. Tako je, naprimjer, više od 100.000 žena godišnje, prema službenim podacima, žrtva organizirane trgovine ženama – a to su samo službeni podaci; nezvanične cifre su još veće.

Kada je Bugarska pristupila EU-u, nije bila u potpunosti ispunila Kopenhagenske kriterije – pravna država i očuvanje ljudskih prava. Kao posljednja mjera u pristupnom ugovoru predviđena je zaštitna klauzula: Ukoliko ne dođe do reformi u problematičnim oblastima, prijeti smanjenje subvencija i nepriznavanje sudskih presuda. Na to je Komisija EU-a upozorila u svom međuzvještaju o razvoju Bugarske 27. juna 2007. g. I Transparency International kritizirao je što nije došlo do željenog napretka Bugarske u suzbijanju korupcije. U periodu od 2007. do 2009. bila su predviđena dodatna sredstva EU-a u iznosu od ukupno 4,5 milijardi eura. Ogromna pomoć za obnovu, kao i prijem Bugarske i Rumunije u EU u interesu su i samoj Uniji jer to može srednjoročno donijeti sa sobom pozitivan signal na cijelom Balkanu.

Trenutno su sredstva za 2008. g. blokirana od strane Evropske unije – dosad jedinstven slučaj. Evropska komisija reagirala je s ovom neobičnom mjerom zbog propuštanja Bugarske da suzbije korupciju i organizirani kriminal. Bugarska je ovim izgubila povjerenje koje je uloženo u ovu zemlju pristupom u EU 2007. g. Strategija pomoći za poboljšanje strukture i tranziciju koštala je EU od 1994. g. 6 milijardi eura, a veliki dio ovog novca nestao je također u tamnim kanalima.

Komisija će nastaviti s godišnjim izvještajima o napretku i monitoringu narednih godina, iako je Bugarska primljena u EU. Tako će se držati na oku obećani i dosad manjkavi napori za transformaciju.

I evropski mediji kritički su ocijenili članstvo Bugarske u EU-u. Austrijski mediji pisali su: „Većina političkih aktera spremni su priznati da je pristupanje Bugarske i Rumunije prije godinu dana bila greška. Činjenice to potvrđuju. Države tada nisu bile zrele – ni politički, ni ekonomski za EU, a od tada su još više popustile.“

I u samoj Bugarskoj se smatra da su najveći napreci napravljeni u godinama koje su prethodile ulasku u EU. Od prijema u EU bilo je malo naporada se dostignu evropski standardi, iako je ministar vanjskih poslova Rumun Petkow tvrdio da je smanjen broj naručenih ubistava, da su kriminalne grupe razbijene i da su otpušteni korumpirani službenici.

Bugari svakodnevno osjete kriminal, vide spektakularne slučajeve korupcije, npr. skandal vezan za ministra privrede i energije Rumena Owtšarova. Nema govora o povjerenju građana u policiju i pravosuđe. Nakon prvog kvartala članstva u EU-u bilo je jasno: Promjene u strukturama koja se trebala dogoditi prema pravilima EU-a nije bilo. Jasno razdvajanje izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, koja je bila potrebna, nije bilo u interesu donosioca odluka u Bugarskoj ili je nisu mogli provesti.

### **Spoljnopolitički ciljevi**

Bugarska je u poslednje vreme preduzela značajne korake u spoljnoj politici kako bi intenzivirala regionalnu saradnju. Kada je reč o kosovskom konfliktu, Bugarska je od samog početka zauzela prozapadni stav. Bugarska je podržala NATO-vazdušni napad na Jugoslaviju i izdala je odobrenje za preletanje NATO-aviona preko njene teritorije. Pristupanje Bugarske u NATO u martu 2004. predstavlja prvi veliki spoljnopolitički uspeh. Ali i u sopstvenom regionu jugoistočne Evrope, Bugarska se zalaže za mirno usaglašavanje interesa država suseda i unapređenje privredne saradnje u svim domenima. Kroz Bugarsku vode brojni tranzitni putevi (saobraćaj, energetske vodovi).

Ova država vodi aktivnu spoljnu politiku i smatra se faktorom stabilnosti u regionu. Od 2002. do 2003. bila je „nestalni član“ u Savetu bezbednosti Ujedinjenih Nacija. Godine 2004. Bugarska je preuzela predsedavanje Organizacijom za Bezbednost i Saradnju u Evropi (OSCE) i učestvovala je u internacionalnim mirovnim misijama na Kosovu, u Bosni i Hercegovini, Avganistanu i Etiopiji/Eritreji. Od avgusta 2003. jedan bugarski kontingent vojske sa ravno 450 vojnika bio je stacioniran u Iraku kao deo takozvane „Koalicije Voljnih“. Pojačana internacionalna aktivnost ove države smatra se znakom uključivanja Bugarske u internacionalni sistem i spremnosti da e preuzmu odgovornosti koje su u vezi sa tim.

1. januara 2007. g. Bugarska je postala članicom EU-a. Ovo članstvo je rezultat razvoja koji je počeo početkom 90-ih godina. U okviru tzv. procesa pridruživanja započeo je

dijalog 1993. g. osnivanjem Zajedničke bugarsko-evropske komisije. 1995. g. vlada i parlament odlučili su podnijeti zahtjev za prijem u EU. Pošto je 90-ih godina bugarski sistem zapao u privrednu i finansijsku krizu, u ovo vrijeme forsiran je uplazak u NATO. 25. aprila 2005. g. potpisan je sporazum o pristupanju s Bugarskom odn. Rumunijom. Već 29.3.2004. g. Bugarska i još 6 zemalja primljene su u NATO.

U svađi između Makedonije i Grčke oko naziva države Bugarska je na strani Makedonije. Bugarska je prva priznala Makedoniju pod svojim ustavnim imenom „Republika Makedonija“ i odbila sve zahtjeve Grčke da izabere drugi naziv.

Bugarkinja Meglena Kunewa je od 2007. g. u Barrosovom sazivu Komisije eu-komesarka za zaštitu potrošača. Time je preuzela dio portfolija komesara za zdravstvo Markosa Kyprianoua (Kipar).

#### **Taktika:**

Kao delegat Bugarske, naglasite da Bugarska oseća obavezu da poštuje evropske vrednosti (država vladavine prava, demokratija, pluralizam, slobodno tržište i ljudska prava). Ukažite na veliku podršku naroda za dalju integraciju balkanskih država u EU. Podvucite dugogodišnje duboke veze svoje države sa Balknom i naglasite da države iz Jugoistočne Evrope ne smeju ostati isključene iz političke Unije.

Iz bezbednosnopolitičkih razloga naglasite koliko je važan uticaj stabilne i napredne Bugarske za region Balkana koji je bio zahvaćen ratovima.

Nikako ne zaboravljajte da je vaš najvažniji cilj prijem Makedonije u EU i to što je pre moguće! Proširivanje Evropske Unije ne sme da zaobiđe Jugoistočnu Evropu!

Ukažite na enormne privredne nedostatke koje je Bugarska osetila zbog kosovskog konflikta i naglasite безусловnu podršku koju je bugarska vlada pružila Zapadu u toku pomenute krize.

Vaša država je iz privrednih razloga zainteresovana za brzo i trajno uklanjanje napetosti koja vlada na Balkanu. Naglasite spremnost Bugarske da i u okviru Pakta Stabilnosti za razvoj Balkana i ubuduće preuzme ulogu faktora stabilnosti za Jugoistočnu Evropu. Ipak, jasno stavite do znanja da je priključivanje balkanskih zemalja EU ultimativni faktor stabilnosti.

Kada je reč o Turskoj, naglasite dobre odnose koje neguju vaši stanovnici hrišćanske i muslimanske veroispovesti. To možete da navedete kao primer moela za dobru saradnju sa Turskom. Od turske delegacije ćete zahtevati temeljno i trajno sprovođenje reformi.

## Češka Republika (Česká Republika)

<b>Glavni grad:</b>	Prag (1,3 miliona stanovnika) (svi podaci iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	parlamentarna demokratija
<b>Površina:</b>	78.884 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	10,3 miliona
<b>BDP (PKM) po glavi stanovnika:</b>	11220 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	6,1%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	7,1% (2003.)
<b>Jezici:</b>	češki
<b>Religije:</b>	rimo-katolička 39%, evangelistička 2,5%, češko-husitska 1,7%, pravoslavna 0,2%, grko-katolička 0,07%
<b>Etničke grupe:</b>	90, 1% Česi, 3,7% Moravci i Šležani, 1,8% Slovaci, 0,5% Poljaci, 0,4% Nemci, 3,5% ostali
<b>Pristupila u EG/EU:</b>	1. maja 2004.
<b>Predsjednik države:</b>	Vaclav Klaus
<b>Premijer:</b>	Mirk Topalaneck

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de)(2008)

Vi ste predstavnik/nica Češke Republike u Savetu Evropske Unije. Vaša država je postala član EU 1. maja 2004. godine i na toj funkciji je sada suočena sa odlučivanjem o novom proširenju Unije.

### Češka Republika u EU

Češka Republika (ranije Čehoslovačka) je uvek imala svoj put ("Praško Proleće" 1968.). Ona se još osamdesetih godina oslobodila autoritarnog socijalističkog sistema. 1989. desila se "plišana revolucija" u kojoj je pisac Vaclav Havel postao predsednik države. Politička demokratija se razvijala počevši od 1989. Češka je uspela da na miran način pređe sa socijalističkog jednopartijskog sistema na pluralistički višepartijski sistem. Duboko su se utemeljili principi "demokratija, vladavina prava i pluralizam" na kojima počiva ova država. I ustavni organi funkcionišu besprekorno.

Državna teritorija Češke Republike bila je tokom istorije jedna od najrazvijenijih oblasti Evrope u ekonomskom i industrijskom smislu. Kao jedina srednjoevropska država koja je do 1938. prihvatila demokratiju, tadašnja Čehoslovačka se pre Drugog Svetskog rata ubrajala u 10 industrijski najrazvijenijih država sveta.

Iako je Češka Republika veoma mlada evropska država u međunarodnom pravnom smislu, ona se oseća dužnom da nastavi da se kreće evropskim kursom iz vremena postojanja Čehoslovačke i stalno ukazuje na vekovima dugu tradiciju multikulturalnog češkog društva u samom srcu Evrope. Iz istorijskih ("Povratak Evropi") i političkih razloga prijem Češke Republike u EU zauzimao je važno mesto u češkoj spoljnoj politici, a konačno priključenje u maju 2004. ocenjeno je kao veliki uspeh. Ujedinjenje sa Evropom donelo je Češkoj Republici poboljšanje odnosa sa susednim državama, pre svega sa Nemačkom i



Poljskom, a tokom poslednjih godina je i saradnja sa Slovačkom postala jedan od najviših prioriteta.

Doduše, u novije vreme u ovoj zemlji je "evropska euforija" pomalo splasnula zbog jačanja skeptičnih snaga u pogledu Evrope. "Da" koje su Česi izgovorili na referendumu o pristupanju Evropskoj Uniji nije bilo baš ubedljivo kako se očekivalo. Kao članica Evropske Unije, Češka se posebno angažuje u domenu zajedničke spoljne i bezbednosne politike i zalaže se za jako evro-atlantsko partnerstvo. Ona takođe favorizuje i intenziviranje evropske saradnje u domenu pravosuđa i unutrašnjih pitanja – pogotovo kada je reč o izbeglicama i borbi protiv droge.

### **Češka Republika i sledeća runda proširenja**

Uprkos maloj spomenutoj skepsi, u Češkoj su svesni krajnje pozitivnog razvoja reformi u okviru pristupanja EU i vladi je stalo do toga da se ta iskustva prenesu i na sve druge kandidate za priključenje.

Češka je na bilateralnom nivou u načelu skoncentrisana na intenziviranje odnosa sa njenim susednim srednjo – i istočnoevropskim državama. Pored konkretne podrške koju pruža određenim kandidatima za priključenje, Češka se zalaže i za aktivnu evropsku politiku gajenja dobrosusedskih odnosa sa zemljama koje neće postati članice EU u neko dogledno vreme.

Češka je u poslednje vreme intenzivirala svoje odnose sa Balkanom. Nakon završetka balkanskog rata, Češka Republika je iskoristila dobru početnu poziciju za ponovno uspostavljanje dobrih trgovačkih odnosa sa regionom Balkana. Ova zemlja je aktivna i na političkom i političko-bezbednosnom nivou, odnosno učestvuje u multilateralnim inicijativama kao što su Pakt za Stabilitnost Jugoistočne Evrope i SFOR (do 2001.). Jedan od prioriteta češke spoljne politike jeste pružanje podrške ovom regionu, ali još uvek nema govora o konkretnoj perspektivi priključivanja EU.

U pogledu priznavanja Kosova Češka vlada bila je povučena. Češka je smatrala prijeko potrebnim da zemlje Evropske unije zajedno odluče kako će se ponašati u ovom slučaju. rezolucija UN-a 1244 treba biti ispoštovana.

Pozicija Srbije da se očuva Rezolucija UN-a 1244 je razumljiva, iako EU u svojoj ukupnosti podržava neovisnost Kosova.

Češkoj je ipak bitno da Srbija ne ovisi o ovom razvoju događaja. Srbiju treba što više uvući u dijalog, ukoliko to srbijanska vlada želi, te podržati pristup u EU.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica češke vlade, izjasnite se generalno za nastavak evropskog proširenja. Međutim, podvucite da se mogućnost priključenja može pružiti jedino onim zemljama koje nedvosmisleno ispune kopenhagenske kriterijume.

Nastavite sa svojim angažovanjem za stabilizovanje odnosa na zapadnom Balkanu. U svakom slučaju, ne spominjite konkretnu mogućnost priključenja. U slučaju Hrvatske, koja je, po vama, najnaprednija država u regionu, podržite njenu integraciju u evropske strukture. Ona može, u zavisnosti razvoja situacije na obe strane, da usledi u okviru ili van okvira punopravnog priključenja.

Vaša pozicija je slična i kada je reč o predlogu za priključenje Turske. Vi nećete stajati na putu pokretanju pregovora o priključenju kada ona uspe da ispuni sve kriterijume. Njeno konkretno priključenje EU vidite jedino u perspektivi daleke budućnosti kao rezultat dugog procesa prilagođavanja.

Nakon neovisnosti Kosova vrlo Vam je važno da očuvate dobar kontakt sa Srbijom i pokušate omogućiti Srbiji da pristupi Evropskoj uniji.

## Nemačka (Deutschland)

<b>Glavni grad:</b>	Berlin (3.404.000 stanovnika) (podaci iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	republika, savezna država
<b>Površina:</b>	357.000 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	82.375.000
<b>BDP (PKM) po glavi stanovnika:</b>	36.800 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	2,8%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	7,6%
<b>Jezici:</b>	nemački, danski, frizijski, lužičkosrpski
<b>Religije:</b>	katolici 34%, protestanti 34%, muslimani 3,7%, ostali i bez veroispovesti 28,3%
<b>Etničke grupe:</b>	91,5% Nemci, 2,4% Turci, 6,1% ostali
<b>Pristupila u EG/EU:</b>	članica-osnivač
<b>Predsjednik države:</b>	Horst Köhler
<b>Premijerka:</b>	Dr. Angela Merkel
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.bundestkanzleramt.de">www.bundestkanzleramt.de</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Nemačke u Savetu Evropske Unije. Ubrzo nakon prijema ukupno dvanaest novih članica, ponovo ste suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje u EU.

### Nemačka u EU

Nemačka je jedna od šest članica-osnivača Evropske Ekonomske Zajednice i od samog početka evropskog ujedinjenja je vodila politiku koja je veoma pozdravljala integracije. Ujedinjena Evropa je važila kao elementarni cilj Nemačke, a saradnja sa Francuskom u okviru "nemačko-francuskog pokretačkog motora" imala je glavni prioritet.

Sadašnja vlada i dalje nastavlja takvu politiku. Nemačka se snažno zalaže za produbljenje Unije i proširenje i to iz nekoliko razloga:

- Evropsko ujedinjenje je garancija za mir i slobodu u Evropi. Nemačka je nekoliko puta, u različitim prilikama, naglasila istorijsko-moralnu obavezu da se i južno-evropskim državama omogući uključenje u EU.
- Nakon proširenja na Istok iz 2004. godine, politički i geografski centar Evrope se pomerio u korist Nemačke. Ipak, treba sprečiti da se na granicama Evrope stvore novi politički blokovi zbog ekonomskih i političkih razlika. Da bi se sprečilo nastajanje novih granica, treba intenzivirati odgovarajuće opšteevropske strukture saradnje kao i odnose između EU i Rusije.

- Savezna država se nada da će proširenjem Unije dodatno dobiti na značaju na međunarodnoj sceni.
- Upravo su države koje su orijentisane na izvoz, kao što je Nemačka, profitirale odbacivanjem trgovinskih prepreka na EU-tržištu. U jednom globalizovanom svetu, na svetskom tržištu može da postoji samo jedinstvena Evropa sa zajedničkom valutom. Zato Nemačka podržava proces privrednog oporavka siromašnijih regija kako bi se stvorila privredna stabilnost u državama kandidatima za članstvo u EU i kako bi mogla da ih iskoristi kao tržište za nemačke proizvode. Već sada je Nemačka najveći trgovački partner država srednje i istočne Evrope.
- Osim kada je reč o proširenju, Nemačka ulaže napor i da se unapredi buduće produbljenje Evropske Unije. U to spada i spremnost da se ratifikuje evropski Ustav kako bi se znatno olakšao proces donošenja odluka od strane 27 država članica. Osim toga, nemačka vlada je svesna činjenice da kada je reč o globalnim pitanjima kao što su migraciona politika i politika pružanja azila, politika bezbednosti i politika zaštite čovekove okoline, jedino rešenja na evropskom nivou mogu da imaju efekta.

### **Nemačka i sledeće proširenje**

Nemačka vlada podržava sledeći nivo proširenja Evropske Unije koji se tiče prijema balkanskih zemalja i Turske. Kada je reč o Balkanu, Nemačka igra ključnu ulogu u održavanju mira nakon krvavih građanskih ratova iz devedesetih godina. Nemačka je jedan od inicijatora i potpora Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu. I privredna saradnja sa ovim državama je uznapredovala.

### **Njemačka i Albanija**

Njemačko-albanski odnosi su partnerski i dobri. Njemačka je prema albanskim podacima zemlja koja najviše daje sredstava za razvoj. Odnosi su se pojačali od 1991. g. U junu 2006. g. Albanija je potpisala sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, čime je EU ponudila jasnu EU-perspektivu. Njemačka je pozdravila ulazak u NATO u aprilu 2008. g.

### **Njemačka i Bosna i Hercegovina**

Njemačka je značajan vanjskopolitički partner BiH. Od postizanja diplomatskih odnosa sredinom 1994. g. pozitivni bilateralni odnosi stalno su se poboljšavali. Njemačka je bila uključena u pirovne procese, a naročito nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Bosna i Hercegovina vidi Njemačku kao svog bitnog zagovornika u EU-u, ako i podršku u lokalnom procesu reformi i priključenju zemlje EU-u.

### **Njemačka i Hrvatska**

Odnosi s Hrvatskom su bliski i dobri. To počiva na višestoljetnom kulturološkom utjecaju Njemačke, odn. Austrije, a veliki je i broj Hrvata koji žive u Njemačkoj (2003: 236.600 osoba), kao i stranaca na radu, tako da mnogo Hrvata govori njemački. S druge strane svake godine brojni turisti posjećuju Hrvatsku (2006: oko 1,6 miliona). Postoji i dobra privredna saradnja.

Brojnim projektima Vlada Njemačke je jačala strukture tržišne ekonomije, modernizaciju uprave, reformu pravosuđa, prilagođavanje pravnih dokumenata evropskim itd.

Kao trgovački partner Hrvatske Njemačka je na 2. mjestu. Bilateralna trgovina raste. I kod direktnih investicija Njemačka je na 2. mjestu, poslije Austrije.

### **Njemačka i Kosovo**

Njemačka održava dobre kontakte u regiji, naročito Srbiji i njenom putu ka EU. Ne smije se izgubiti iz vida da je Njemačka, zajedno s Francuskom, prva priznala neovisnost Kosova i otcjepljenje od Srbije u februaru 2008. U međuvremenu su 22 države EU-a priznale neovisnost Kosova. Samo Španija, Grčka, Kipar, Rumunija i Slovačka nisu priznale Kosovo. Njih pokušajte uvjeriti da EU treba raditi na približavanju Kosova.

### **Njemačka i Makedonija**

U bilateralnim odnosima su vrlo dobri. Njemačka je najvažniji politički i privredni partner Makedonije. Centralne tačke su: priznavanje neovisnosti Makedonije, uloga Njemačke kao kooperacionog partnera kao i 62.000 Makedonaca koji žive u Njemačkoj.

Njemačka je tradicionalno jedan od najznačajnijih trgovačkih partnera Makedonije. Najvažnija izvozna roba jesu sirovine za tekstilnu industriju.

### **Njemačka i Crna Gora**

U prvom planu njemačke i evropske politike prema Crnoj Gori stoji reformski kurs na političkom i ekonomskom planu, kako bi se zemlja stabilizirala. Značajnu ulogu u poboljšanju saradnja imala su njemačka sredstva kojima se finansira Pakt stabilnosti za jugoistočnu Evropu. Osim toga, Njemačka se angažira brojnim projektima u bilateralnoj saradnji u okviru EU-a.

Projekti se odnose na podršku jačanju demokracije i jačanju evropske svijesti, te u oblasti manjina i ljudskih prava.

Posljednjih godina ostvarena je odlična saradnja na razvojno političkom planu. Crna Gora je dobila 110 miliona eura od Njemačke u okviru bilateralne pomoći, to je izuzetno visok iznos.

### **Njemačka i Srbija**

U prvom planu njemačke i evropske politike prema Srbiji stoji reformski kurs na političkom i ekonomskom planu, kako bi se zemlja stabilizirala. Značajnu ulogu u poboljšanju saradnja imala su njemačka sredstva kojima se finansira Pakt stabilnosti za jugoistočnu Evropu. Osim toga, Njemačka se angažira brojnim projektima u bilateralnoj saradnji u okviru EU-a.

Još i prije izbora u jeseni 2000. g., kada je pala vlast Miloševića, Njemačka je podržavala srbijanske reformske snage brojnim projektima, koji su provedeni u 30 gradova i općina u kojima je vladala demokratska opozicija (dostava lijekova i medicinske opreme, lož-ulje, asfalt, popravke u vodovodu i renoviranje škola, saradnja s medijima...).

### **Njemačka i Turska**

Njemačka naglašava pozitivne aspekte koje sa sobom nosi priključenje Turske. Vlada se više puta izjasnila za pristup, čim budu ispunjeni svi kriteriji. Integracijom Turske Njemačka se nada stabilizaciji odnosa na Bliskom Istoku i veću mogućnost utjecanja na arapski svijet, kako bi se uspostavila saradnja na suzbijanju terorističkih tendencija. CDU/CSU odbija pristupanje Turske i želi umjesto toga uspostaviti privilegirano partnerstvo s ovom zemljom. Njemačka je najvažniji trgovački partner Turske i ulaže najviše investicija u Vašu zemlju. U Njemačkoj živi velika turska manjina – otprilike 400.000 turskih privrednika doprinosi na neki način razvoju privrede u Njemačkoj.

Turska privreda bilježi pozitivan razvoj. Turska privreda je narasla između 1990. i 2002. g. prosječno za 3%, a PND je 2003. g. povećan za 5%. I problem inflacije mogao bi se riješiti u narednim godinama.

### **Aktuelni razvoj na Balkanu**

Vaša vlada pozdravlja hapšenje Radovana Karadžića u julu 2008. Ovo je dobar pokazatelj za Srbiju. Napominjete da treba još više pojačati potragu za preostalim bjeguncima, ratnim zločincima. Od Međunarodnog suda pravde za bivšu Jugoslaviju očekujete daljnju saradnju i veliku zatvorsku kaznu za Karadžića.

Njemačka je neutralna u vezi sa sukobom oko imena Makedonije. Njemačka će prihvatiti svaki prijedlog koji dođe od obje zemlje. Njemačka pokazuje veliko razumijevanje za Makedoniju jer je 110 država priznalo Makedoniju. U bilateralnim odnosima njemačka od 2007. g. uglavnom koristi ustavni naziv „Republika Makedonija“, a ne „Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija“.

Njemačka smatra da nova proširenja mogu uspjeti ako je EU spremna unaprijediti proces produbljenja rada u EU (Ustav). Njemačka se zalaže za kvalificirano donošenje odluka u Savjetu, što bi bilo učinkovitije.

### **Taktika:**

Vi ne krijete da smatrate Nemačku vodećom silom u Evropi koja se posebno angažuje na polju zaštite ljudske sredine, socijalnog standarda i prava potrošača. Nemačka je nakon poslednjeg proširenja dospela u centar EU i zauzima važno mesto u Uniji. Zato vi podržavate i sledeća proširivanja EU.

Stalno morate da imate u vidu efekte koje će vaše odluke imati na vaše najvažnije partnere u Evropskoj Uniji, pogotovo na Francusku, ali i na druge važne zapadnoevropske zemlje, a sada i na Poljsku. Pokažite da sledeći koraci ka integraciji i proširivanju Unije ne proističu iz nacionalističkih težnji, već da im se teži u korist svih.

Izjasnite se za sprovođenje sledećih proširenja. Vi posmatrate Balkan kao integralni sastavni deo EU, ali ukazujete na obavezu ovih država da sarađuju sa međunarodnom zajednicom. Ljudska prava, vladavina prava u državi i demokratija moraju se bezuslovno poštovati. Isto važi i kada je reč o prijemu Turske.

Istovremeno morate da vodite računa o raspoloženju svog nemačkog biračkog tela; proširenje je povezano sa povećanjem finansijskih troškova – na kraju krajeva, stalno se čuju kritike na račun prevelikog udela Nemačke u budžetu EU i zahteva sa smanjenjem istog. Zato pokušajte da na evropskom nivou izdejstvujete ograničenje EU-budžeta koje bi redukovalo troškove proširenja na podnošljivu meru.

Osim toga, mnogi građani se plaše da bi nakon prijema novih država i slobodnog tržišta rada koje je u vezi sa tim, porasla nezaposlenost u Nemačkoj zbog migracije jeftinije radne snage iz Istočne i Jugoistočne Evrope, kao i da bi međunarodni kriminal procvetao i tako ugrozio unutrašnju bezbednost u državi. Zato nemačko stanovništvo radije podržava dugoročnu integraciju u Evropsku Uniju sa dugim prelaznim periodima u domenu prava na slobodan odabir mesta stanovanja. Trebalo bi da se založite za te rokove u ime svojih glasača.

Skepsa u pogledu Evropske Unije i vaše sposobnosti da rešite nagomilane probleme raste isto kao i sumnja u sposobnost odlučivanja Unije. Zato jasno stavite do znanja da je Nemačka vatreni pobornik daljih koraka ka produbljivanju Unije i da se zalaže za odobrenje evropskog Ustava. Nastavak produbljivanja integracije je po vama preduslov za uspeh planiranih proširenja.

## Danska (Danmark)

<b>Glavni grad:</b>	Kopenhagen
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	konstitutivna monarhija
<b>Površina:</b>	43.198 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	5.437.000 miliona

<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	52.100 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	3,2%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	3,8%

<b>Jezici:</b>	danski, nemački (regionalno)
<b>Religije:</b>	84% Luteranci
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1973

<b>Predsjednica države:</b>	Kraljica Margarethe II
<b>Premijer:</b>	Fogh Rasmussen

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Danske u Savetu Evropske unije. Na toj funkciji ste ubrzo posle poslednjeg proširivanja za ukupno dvanaest novih članica iz srednje i istočne Evrope ponovo suočeni sa odlučivanjem o predlozima za priključenje novih kandidata.

### Danska u EU

Danska važi kao država-članica koja najbrže i najlojalnije sprovodi smernice EU. Ali, njeno dobro obavješteno stanovništvo važi kao kritički nastrojeno. To se pokazalo kada na referendumu iz 1992. godine nije prihvaćena ratifikacija Ugovora iz Mastrihta zbog čega je stupanje na snagu ovog Ugovora odloženo za godinu dana.

Danska je tokom pregovora koji su usledili dobila garancije za sledeće ustupke:

- Neće učestvovati u trećem činu Ekonomsko-monetarne unije, tj. nema uvođenja evra (iako je ispunila sve kriterijume za to);
- Neće učestvovati u evropskoj odbrambenoj politici (primer Zapadno-evropske Unije);
- Prekid daljeg prenosa suverenosti u domenu „pravosuđa“ i „unutrašnje politike“;
- Opozicija u odnosu na zajedničko građanstvo Unije.

Nakon ovih ispravki, pomenuti Ugovor je ipak izglasan 1993. godine. I danas se još uvek mnogi Danci pribojavaju prevelike koncentracije moći u EU. Ankete stalno pokazuju da veliki deo danskog stanovništva smatra da Evropski parlament poseduje preveliku moć. Takvo kritičko osnovno stanovište prisutno je u još izraženijem obliku jedino još među britanskim stanovništvom.

Nakon prijema Finske i Švedske 1995. godine, danska vlada je osetila ohrabrenje za svoju potrebu da u epicentar evropsko-političkih diskusija „progura“ sledeće teme: „zaštita čovekove okoline“, „transparentnost“, „supsidijarnost“ i „demokratija“. Ponovnim glasanjem o uvođenju evra, vlada je pokušala da stavi tačku na poseban status koji zauzima Danska i navela je argument da daljom integracijom u Evropu može da se zaštiti napredak Danske i radna mesta u veku globalizacije. „Ne“ koje je dansko stanovništvo reklo uvođenju evropske valute dodatno je utvrdilo poseban status Danske.

## Danska i proširenje

Danska sebe doživljava kao jednog od najvećih pobornika prve runde proširenja na Istok. Ova zemlja smatra da jedan od spoljnopolitičkih prioriteta treba da bude stvaranje ujedinjene Evrope u kojoj vlada mir kao garancija stabilnosti i prosperiteta. Na osnovu geografske blizine i postojećih bilateralnih odnosa, kraljevstvo se posebno založilo za brz prijem tri baltičke države. Pregovori sa deset novih država-članica zaključeni su 2002. kada je Danska predsedavala EU.

I kada je reč o sledećoj rundi proširenja, Danska se ubraja u države-članice koje to pozdravljaju, ali koje ne podržavaju slepo svaki predlog za prijem. Zbog skeptičnog stava danskog stanovništva, vlada stalno mora da ispituje u kojoj meri sledeći proces proširenja može da očuva, odnosno unapredi danske nacionalne interese. U tom smislu, važnu ulogu igraju postignuća u socijalnom domenu i domenu zaštite čovekove okoline na koja je dansko stanovništvo veoma ponosno. Danci se pribojavaju da bi preveliko „poevropljavanje“ išlo na štetu ovih postignuća. Samim tim Danska povezuje proširenje Unije za nove države-članice iz Srednje, Istočne i Južne Evrope sa ispunjavanjem jasnih uslova vezanih za zaštitu čovekove okoline i socijalni standard.

I kada je reč o želji Turske za priključenjem, Danska se pokazala kao spremna na pregovore. Sa stanovišta danske vlade, tokom dugoročne opcije prijema Turske došlo bi do izražaja to da je EU vrednosna zajednica koja se temelji na toleranciji različitosti. Danska vlada pozdravlja napore Turske da normalizira pitanje Kipra. Turska poslednjih godina nije blokirala moguće ponovno ujedinjenje, koje je propalo prije svega zbog referenduma grčkog Kipra.

Danska vlada podržava i Kosovo na putu ka funkcionirajućoj državi. Mišljenje 5 država članica, koje još nisu priznale Kosovo, ne dijelite s njima. Prije svega smatrate to unutrašnopolitičkim problemom ovih država koje se boje nastojanja za otcjepljenjem manjima u njihovim državama.

Danska je od samog početka priznala ustavni naziv Republike Makedonije i teži tome, ali vrlo oprezno, da sve članice EU-a učine isto.

Sa druge strane, kada je reč o Balkanu, Danska se pokazala obazrivija zbog rezervi u vezi bezbednosti i stabilnosti ovog regiona. Evropa treba najpre svim silama da podrži proces stabilizacije i pridruživanja kako bi se u dugoročnoj perspektivi stvorili uslovi za priključenje.



**Taktika:**

Kao predstavnik/nica Danske Vi u načelu podržavate prijem novih zemalja u EU. U tom smislu, ide Vam u prilog to što se istorijsko zaključenje pregovora sa poslednjih deset zemalja koje su primljene u EU desilo 2004. g. Tokom svoje argumentacije, podvucite – uprkos skeptičnom stavu svog stanovništva – sveobuhvatnu korist proširivanja za zemlje-kandidate, EU kao i za samu Dansku. Mirna demokratizacija koja se postiže proširivanjem predstavlja veliki plus za bezbednost i stabilnost čitavog kontinenta.

Stalo vam je do toga da istaknete da bezbednost danas znači mnogo više od običnog izbegavanja rata. Borba protiv terorizma i međunarodnog kriminala kao i efikasna zaštita čovekove okoline su takođe faktori koji utiču na opštu bezbednost. Navedite argument da bezbednost u tom smislu predstavlja transnacionalni zadatak koji se tiče cele Evrope i da je zato neophodno pronaći jedinstveno rešenje u okviru proširene EU. Konačno, podvucite da veće tržište donosi sa sobom i nove ekonomske prednosti na polju trgovine i investicija te da tako koristi i danskoj privredi. Imate kritično mišljenje, posebno u Albaniji, Crnoj Gori i na Kosovu, vezano za postojeći organizirani kriminal. Zemlje koje su zainteresirane za pristup Uniji, trebaju pojačati aktivnosti u ovoj oblasti.

I pored svog naglašavanja nužnosti proširenja EU, nemojte da ispustite iz vida da proces evropske integracije ima izvesne granice kada je reč o troškovima i da ne sme da se preopteretiti u tom smislu. Ne smete da prenebregnete ni u osnovi skeptičan stav vašeg stanovništva kod kuće. Zato se založite za to da se to nužno proširenje odvija oprezno i postepeno. Na primer, zemlje-kandidati pre prijema svakako moraju da ispune odgovarajuće ekonomske kriterijume kako ne bi opteretile tržište Unije. Pre prijema treba osigurati poštovanje zapadnoevropskih standarda o zaštiti čovekove okoline i ljudskih prava u tim zemljama.

Izvršite pritisak na svoje kolege iz EU da se kriterijumi zaštite životne okoline, socijalni kriterijum i kriterijumi poštovanja ljudskih prava jasno definišu kao preduslov za prijem. Kada je reč o Turskoj, vi ste spremni za početak pregovora. Pri tom vam je važno da se istakne da EU nije nikakva religijska, već vrednosna zajednica u čijoj osnovi se nalaze različitost i tolerancija. U svakom slučaju, poštovanje ljudskih prava ima apsolutni prioritet.

Trebalo bi da EU aktivno nastavi svoju politiku stabilizacije i pridruživanja na Balkanu. Vi u tome vidite šansu da se u dugoročnoj perspektivi stvore uslovi za priključivanje ove regije. U skoroj budućnosti smatrate članstvo balkanskih zemalja nerealističnim. Posebno sprječavate zemlje zapadnog Balkana (posebno Hrvatske i Srbije) zbog nedovoljne saradnje s Tribunalom za ratne zločine u Den Haagu. Na posljetku, ne smijete zaboraviti da ste veliki finansijer Unije i da bi novi prijemi mogli donijeti dodatna finansijska opterećenja.

## GRČKA (Ελλάδα) [Hellas]

<b>Glavni grad:</b>	Atina (oko 4 miliona stanovnika) (svi podaci iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	parlamentarna demokratija, jednodomna skupština
<b>Površina:</b>	131.957 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	11,147 miliona
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	27.390 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	4,3%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	8,3%
<b>Jezici:</b>	novogrčki
<b>Religije:</b>	grčko-pravoslavna državna religija kao i pripadnici muslimanske (oko 130.000), protestantske, katoličke (ukupno oko 50.000) i jevrejske (6.500) vere
<b>Etničke grupe:</b>	98% Grka, itd.
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1981
<b>Predsjednik države:</b>	Karlos Papoulias
<b>Premijer:</b>	Kostas Karamanilis
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.griechenland-botschaft.de">www.griechenland-botschaft.de</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2008)

Vi ste predstavnik/nica Grčke u Savetu Evropske Unije. U toj funkciji ste suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje EU.

### Grčka u EU

Počevši od 1974. godine, posle kraćeg perioda kada se nalazila pod diktaturom desničarske vojne hunte, Grčka je ponovo postala demokratska ustavna država, a 1981. je pristupila EZ. Nakon toga Grčka je profitirala od strukturne pomoći iz evropskih fondova i razvila se u jednu veoma stabilnu demokratsku državu na jugoistočnom obodu EU.

Iako grčki politički sistem predviđa razdvajanje države i crkve, grčki narod je pod snažnim uticajem sveprisutne i veoma uticajne pravoslavne crkve.

Kao relativno siromašna zemlja, Grčka je prijemom u EU dosta profitirala, u Grčku su se ulila značajna finansijska sredstva iz strukturnih fondova. I danas pomoć od strane EU čini oko 3,3% bruto društvenog proizvoda. Privreda zemlje je načinila značajan napredan zahvaljujući konsekvantnom sprovođenju reformske politike od strane grčke vlade. Drastično je smanjena stopa inflacije i deficit u državnom budžetu. Uprkos tome, privreda Grčke je još uvek nedovoljno razvijena i kada je reč o prihodu po glavi stanovnika zaostaje u odnosu na novoprimljenu članicu Sloveniju.

Zbog otvorene morske granice prema Severnoj Africi i kao kapija prema EU, Grčka je postala cilj mnogim izbeglicama iz Afrike i Srednje Azije. Zato Grčka zahteva strožu politiku pružanja azila u okviru EU i zalaže se za partnerstvo između EU i država iz područja Mediterana (proces iz Barselone).

Kada je reč o institucijama, Grčka zahteva ravnomerno produblјivanje EU i ne prihvata da se u okviru EU nalaze države različitog statusa (diferencirana integracija) jer bi to moglu uneti razdor u EU. Iako je Grčka dugo podržavala klauzulu o jednoglasnosti, podržala je evropski ustav koji u mnogim domenima dozvoljava da se u Savetu donesu odluke kvalifikovanom većinom. Dalje, Grčka podržava dugoročno jačanje zajedničke spoljne politike i politike bezbednosti. Grčka je uzela veoma aktivno učešće u procesu stabilizacije Balkana i inicirala je stvaranje „Multinacionalne brigade jugoistočne Evrope“.

### **Grčka i sledeće proširenje**

Grčka je zahvaljujući svom geografskom položaju jedina država članica EU koja se graniči istovremeno sa evropsko-turskim i arapskim Sredozemljem kao i sa državama iz jugoistočne Evrope. Zato se Grčke tiče i pitanje proširenja EU priključivanjem država iz jugoistočne Evrope i Turske kao i buduća politika odnosa Evrope prema Mediteranu.

Odnos Grčke prema njenim neposrednim susedima tokom istorije je oduvek bio ispunjen konfliktima. Krajem devedesetih ti odnosi su se znatno poboljšali i postali prijateljski. To se odnosi i na mladu državu Makedoniju sa kojom je Grčka dugo bila u sukobu zbog teritorijalnih pretenzija i njenog zvaničnog imena.

Pitanje rešenja problema ostrva Kipar i dalje je otvoreno s obzirom na to da je ovo ostrvo 1974. godine podeljeno na grčki i turski deo. Obe vlade su podržale predlog rešenja statusa ostrva u okviru plana ujedinjenja Kofija Anana, ali taj predlog su kiparski Grci odbili na referendumu 2004. godine. Jedino je grčki deo Kipra danas deo EU. Pa ipak, Grci u načelu ne odbijaju pristupanje Turske EU jer se poučeni iskustvom iz istorije nadaju da će tako uspeti da izdejstvujе stabilizaciju odnosa. Tim pristupanjem bi se takođe mogao rešiti problem sporne prevlasti u oblasti Egejskog mora i konflikt na Kipru. U svakom slučaju, Grčka očekuje od Turske da prizna grčki deo Kipra kao elementarni preduslov za pokretanje pregovora o priključenju Turske.

Također je nerazjašnjena svađa oko imena s Makedonijom. Grčka zahtijeva da Makedonija promijeni svoje ustavno ime „Republika Makedonija“. U okviru Ujedinjenih naroda Makedonija se mora, zbog Vaše intervencije, zvati „Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija“. Grčka argumentira da je Makedonija (grčki Makedonia) ime grškog porijekla koji se već koristi za sjevernu grčku regiju Makedoniju i historijsku regiju Makedoniju. Slavenska plemena su se navodno pojavila u balkanskoj regiji tek u ranom srednjem vijeku (od 6. st. nove ere) – a stanovnici bivše jugoslovenske republike su Slaveni. Osim toga, državnu teritoriju bivše jugoslovenske republike predstavlja većinom područje koje se ne ubraja u nekadašnje historijsko područje Makedonije. U antici se ovo područje, na kojem se danas nalazi i glavni grad Skopje, nazivalo Paionija. Upotreba imena Makedonija time bi značilo preuzimanje tuđe historije i kulture. Ovo se događa iz političkih razloga kako bi se odvojili od susjedne Bugarske i kako bi mogli stvoriti osjećaj za nacionalni identitet koji je osnova za postojanje nove države. Uz to, radi se o bivšoj jugoslovenskoj republici i državi s mnogo naroda (između ostalog: 25% Albanaca, 4% Turaka, 3% Roma, 2% Srba). Daljnji razlog za historijski neodrživo vezanje za antičku Makedoniju i njenu državu leži u pravu na političko stavljanje u bolju poziciju grupe stanovnika slavenskog porijekla nad drugim grupama stanovnika.

Slavenski stanovnici ove regije su se posljednjih stoljeća i sami nazivali Bugarima. Ovo se promijenilo tek Titovom naredbom da se južnoj regiji Jugoslavije, bivšoj Vardarskoj baniji, dodijeli naziv Vardar-Makedonija. Tako bi se sačuvala područja južne Jugoslavije od Bugarske, a istovremeno podržalo pravo na područja sjeverne Grčke. U ovu svrhu su stanovnici južne provincije Jugoslavije trebali dobiti novu nacionalnu orijentaciju. Jezik

slavenske manjine, većinska osnova stanovništva koja izrazito blisko stoji s bugarskim, preimenovan je u makedonski. Tako je počelo falsificiranje historije prema komunističkim pravilima. Iskrivljena historija predavana je u školama s posljedicom da današnji stanovnici slavenskog porijekla imaju pogrešnu sliku o svojoj historiji.

S obzirom da se grčki makedonci od davnina, a time znači i prije Slavena, nazivaju Makedoncima, ne može se dopustiti da sada jedan novo nastali narod koristi ovaj naziv, bez ikakve historijske, etničke ili jezičke osnove. Grčka strana ističe da nema ništa protiv postojanja nove države, već protiv imena na koje ona ima i njeni stanovnici imaju pravo. Grčka je u biti zainteresirana za dobrosusjedске odnose i spremna je mladu državu podržati u političkom i ekonomskom smislu. Grčka spada među 5 država u EU-u (kao i Španija, Kipar, Rumunija i Slovačka) koje nisu priznale Kosovo. Razlog tome mogao bi biti da manjine koje žive na teritoriji Grčke odjednom dobiju neosnovanu želju za osamostaljenjem.

#### **Taktika:**

Kao predstavnik Grčke imate tradicionalno dobre odnose sa drugim državama iz južne Evrope kao što su Italija, Španija i Portugal sa kojima vas spajaju i slični interesi. Vaša država gaji duboke i prijateljske odnose i sa velikim državama, pre svega sa Nemačkom. Ne zaboravite da se odluke o priključivanju moraju doneti jednoglasno u Savetu. Zato pokušajte da pridobijete podršku za svoje stavove. Tokom pregovora o priključenju naglasite pozitivne posledice koje bi imalo priključivanje novih država. Ukažite na to da je tokom poslednjih godina došlo do veoma pozitivnog pomaka, da bi prijemom države Hrvatske region Balkana mogao da prevaziđe zlo građanskog rata i siromaštva iz prethodnog perioda. Demokratska Turska je takođe od neizmernog značaja za stabilnost regiona. Zato se pozitivno izjasnite o prijemu Turske u EU. Doduše, kao preduslov za svoju saglasnost, tražite da Turska prizna grčki deo Kipra kao državu. Kao alternativno rešenje, mogli biste da prihvatite i faktičko priznanje da se carinska unija koja postoji između EU i Turske proširi na nove države-članice. Po vašem mišljenju, za definitivan prijem potrebno je ispuniti fer i za sve jednake kriterijume što ne isključuje i kritiku u slučaju da reforme nisu sprovedene u dovoljnoj meri (na primer, u domenu slobode medija, državnosti koja se bazira na vladavini prava i poštovanja ljudskih prava). Ovakvi stavovi nisu samo u interesu Grčke, već cele EU. I u ekonomskom smislu, nove runde proširenja bile bi veoma korisne. Doduše, strukturna sredstva za razvoj poljoprivrednih regiona sadašnjih EU-država ne bi smela da se smanje jer bi to dovelo do problema u privredi. Iz tog razloga zahtevajte duže prelazne periode. Proširenje podrazumeva i produbljenje kako bi proces odlučivanja u EU mogao da funkcioniše i kada se ona proširi za nove članice. Zato se založite za proširenje ovlašćenja EU-institucija kao što su Parlament i Komisija.

## Španija (España)

<b>Glavni grad:</b>	Madrid (3 miliona stanovnika) (podaci iz 2003.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	parlamentarna demokratija, savezna država
<b>Površina:</b>	504.656 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	44,121 milion
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	27.340 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	3,9%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	8,3%
<b>Jezici:</b>	španski je po Ustavu državni jezik. Pored toga katalonski, baskijski, galicijski i valenijski imaju rang zvaničnog jezika u svojim autonomnim zajednicama
<b>Religije:</b>	rimo-katolička preko 90%
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1986.
<b>Predsjednik države:</b>	Kralj Juan Carlo s I. de Burbon y Burbon
<b>Premijer:</b>	Jose Luis Rodriguez Zapatero
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.spanischebotschaft.de">www.spanischebotschaft.de</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Španije u Savetu Evropske Unije. Na toj funkciji ste ubrzo posle proširivanja za ukupno dvanaest novih članica iz srednje i istočne Evrope ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje

### Španija u EU

Španija se priključila Evropskoj Zajednici 1986. godine. Španija je posle priključenja doživela veliki privredni napredak. Uprkos nepovoljnom globalnom privrednom okruženju, španska privreda beleži relativno visoke stope rasta. Nezaposlenost je faktički prepolovljena u odnosu na period do 1994. godine. Doduše, još uvek postoje privredno nedovoljno razvijeni regioni, ali Španija je zahvaljujući relativno niskim platama postala jedan od značajnih proizvođača u Evropi. Ipak, špansko stanovništvo pokazuje malo interesovanje za EU.

Proširivanjem na Sever iz 1995. godine i poslednjim proširenjem na Istok iz 2004., oslabio je uticaj takozvane „južnjačke“ orijentacije unutar Evropske Unije. Španska vlada i stanovništvo se pribojavaju isto kao i „stare“ evropske mediteranske države, da bi ne samo geografski, nego i politički, mogle biti „gurnute“ na obod Evropske Unije.

Kao neposredni sused Mediterana, Španija smatra da je njen poseban zadatak da jača evropsku politiku odnosa sa Sredozemljem koja reguliše saradnju sa južnim državama-susedima EU. Tako treba, na primer, intenzivirati finansijsku podršku tog regiona i privrednu saradnju kao i politički i privredni dijalog sa državama Bliskog Istoka. Španija smatra da su rastući problemi sa „južne strane“ (npr. imigracioni pritisak iz Severne Afrike, islamski fundamentalizam) važniji za njene nacionalne interese, nago pitanje novog proširenja Evropske Unije.

Kada je reč o eventualnim institucionalnim reformama unutar EU, Španija ne prihvata model bliže saradnje pojedinih država-članica. Naprotiv, integracija treba da se intenzivira za sve podjednako. Španska vlada smatra da treba braniti pravilo jednoglasnosti ako to pogađa njene nacionalne interese.

### **Španija i sledeće proširenje**

S obzirom na opisane prioritete španske vlade, proširenje može da usledi jedino kada se postigne činjenično produbljenje i kada se reše problemi koje bi proširenje moglo da donese sa sobom:

Nakon nedavno zaključenog prijema deset novih srednjo – i istočnoevropskih država i izvesnog smanjenja finansijske pomoći Španiji, koje je sa time povezano, ova država se sada nalazi pred novim izazovom, a to je borba za raspodelu EU-fondova u periodu od 2007. do 2013. Španija pre svega strahuje da nakon novog proširenja EU više ne bi toliko finansijski sredstava bilo usmeravano u Španiju kao pre jer bi joj „siromašnije“ države konkurisale za taj novac. Pored toga, Španija se pribojava i da bi prijemom novih zemalja izgubila raniji status kada je reč o konkurentnosti cena u proizvodnji jer bi se u potencijalno novim državama-članicama ta proizvodnja obavljala još jeftinije.

Nakon napada 11. septembra 2004., borba protiv terorizma zauzima posebno važno mesto u Španiji. Prijem država u kojima bezbednost nije na zadovoljavajućem nivou i koje imaju nedovoljno osigurane granice, mogao bi širom da otvori vrata upadu terorističkih grupa na teritoriju EU. Takvu opasnost donosi upravo geografsko približavanje kriznom području Bliskog Istoka zahvaljujući činjenici da se Turska direktno graniči sa Irakom. Španija se pribojava da bi se bezbednosni problemi „novih članica“ mogli preneti na EU.

Uprkos tim nedoumicama, prijem Hrvatske i Turske u EU je i u interesu Španije jer bi se tako ojačala pozicija južnih država-članica u okviru EU. Španija izražava doduše izvesne ograde (vidi gore), ali ipak podržava pomenute kandidate ako oni izraze spremnost da u narednim godinama posvete posebnu pažnju rešavanju tih problema.

Razvoji vezani za pitanje neovisnosti Kosova Španija vidi s velikom zabrinutošću. Španija nije, drugačije nego Njemačka ili Francuska, nikada podržala odvajanje Kosova od Srbije. Španija, zajedno s Grčkom, Kiprom, Rumunijom i Slovačkom, nije priznala neovisnost Kosova. Istovremeno je podržala misiju EULEX koja potiče uspostavljanje pravne države. Vaša pozicija sastoji se od toga da možete prihvatiti neovisnost Kosova samo onda ukoliko to i Srbija podržava. Jednostrano priznanje ne prihvaćate.

Briga da će priznanjem Kosova doći do separatističkim zahtjevima prevladava. Španija zahtijeva veću podršku Srbiji i jačanje Srbije. Za Vas još uvijek vrijedi Rezolucija 1244 UN-a.

**Taktika:**

Vi zvanično zastupate mišljenje da se može početi sa pregovorima o prijemu svih država, iako vi zapravo niste zainteresovani za prijem novih država. Uslovite svoj pristanak zahtevom da proširenje ni u kom slučaju ne sme da usledi na štetu sadašnjih članica Unije.

Kao još uvek najveći primalac subvencija od strane EU, svesni ste da delimično više nemate jake razloge za primanje finansijskih sredstava i da će se ista i dalje smanjivati jer se Španija znatno razvila zahvaljujući sredstvima iz budžeta EU. Zato se založite za duge prelazne periode pre nego što nove članice budu mogle potpuno da profitiraju od Zajedničke agrarne politike i sredstava iz strukturnih fondova. Privredna i socijalna solidarnost u okviru „stare “ EU ne sme biti ugrožena.

Da bi i uprkos tome nove članice mogle biti primljene, treba formirati nove dodatne fondove i povećati budžet EU. U tom domenu zatražite veće zalaganje većih, bogatih zemalja-članica.

Svoj pristanak na proširenje uslovite uspešnim sprovođenjem institucionalnih reformi koje u zadovoljavajućoj meri uzimaju u obzir uticaj država srednje veličine u procesu donošenja odluka u evropskim okvirima. Saznajte da li države iste veličine (npr. Poljska) imaju sličan interes koji biste onda mogli zajedno da zastupate.

Konačno, zahtevajte povećanje finansijskih sredstava za intenziviranje evropske politike negovanja dobrosusedskih odnosa sa Sredozemljem. Jedan od vaših elementarnih interesa jeste to da ova dimenzija evropske politike ne dospe na začelje zbog koncentrisanja na istočnu granicu. „Saveznike“ u tom domenu možete da potražite u drugim mediteranskim državama EU.

I pored svega toga, ne biste smeli da zaboravite svoju zavisnost od budžeta EU-a i zato ne insistirajte previše na ubrzavanju procesa prijema novih članica.

Vama je važno da omogućite dogovor između Srbije i Kosova. Pokušajte dovesti Srbiju do toga da prizna Kosovo. Moguće sredstvo za to mogao bi biti ubrzan pristup Srbije EU-u. Srbija bi morala, naravno, ipak ispuniti stroge kriterije za prijem.

## Finska (Suomi)

<b>Glavni grad:</b>	Helsinki (559.330 stanovnika) (podaci iz 2003.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	republika, centralna država
<b>Površina:</b>	338.144 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	5,266 miliona
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	41.360 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	5,5%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	oko 6,9%
<b>Jezici:</b>	92% onih koji govore finski, 6% onih koji govore švedski, 2% ostali (ruski, saamski)
<b>Etničke grupe:</b>	2% Rusi, Estonci i Šveđani
<b>Religije:</b>	luteranci 84,2%, grčko-pravoslavni 1,1%, ostali i oni bez veroispovesti 14,7%
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1995
<b>Predsjednica države:</b>	Tarja Halonen
<b>Premijer:</b>	Matti Vanhanen

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Finske u Savetu Evropske unije. Vaša država je članica EU još od 1995. godine i već je učestvovala u pregovorima koji su prethodili poslednjoj rundi proširenja na Istok. Sada ste ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za proširenje koje su podnele zemlje iz istočne i jugoistočne Evrope.

### Finska u EU

Finska je još od 1955. godine imala priliku da stekne iskustvo kada je reč o sprovođenju zajedničke politike koja se proteže preko i van njenih granica. Naime, ona zajedno sa četiri ostale severnoevropske države (Danska, Island, Norveška i Švedska) u okviru „Severnog Saveta“ čini jedno veliko područje na kome važe jednake regulative kada je reč o npr. tržištu rada i socijalnom osiguranju.

Finska, koja je dugo zauzimala neutralan stav, je priključenjem u NATO-program „Partnerstvo za mir“ 1994. godine preuzela na sebe određene obaveze prema NATO-u. Članstvo u EU je usledilo 1995. godine i bilo je motivisano pre svega solidarnošću i sigurnošću koju pruža Unija. U okviru EU Finska se zalaže za to da blagostanje i sigurnost u Evropi budu maksimalno delotvorno zagarantovani. Otkako je stupila u EU, ova država se posebno zalaže za to da bude bliska sa državama u samom jezgru EU i forsira poboljšanje efikasnosti i funkcionalnosti EU. Finska se kao jedina severnoevropska zemlja 1999. pridružila trećem stepenu ekonomsko-monetarne unije (EMU) i tako uvela evro kao svoju valutu. Iako ova država insistira da zadrži slobodu sklapanja vojnih saveza, ona kategorički podržava jačanje zajedničke spoljne i politike bezbednosti i upravljanja u kriznim situacijama u EU.

Pored toga, jedan od najviših prioriteta Finske je i regionalna saradnja u celom području Baltičkog mora čak i preko granica EU. Finskoj vladi je posebno stalo do dobrih odnosa sa susednom Rusijom, ne sdamo zato što su ove dve države privredno usko povezane i zato što je Finska upućena na uvoz energije iz Rusije, već i zbog geografskih i istorijskih



datosti. Tako je Finska bila prva zapadna država koja je još 1992. godine sa Rusijom sklopila sporazum o unapređivanju odnosa. Po završetku konflikta između Istoka i Zapada, Finska sve više postaje inicijator trgovine između Evropske unije, Rusije i Istočne Evrope.

Na inicijativu Finske, Evropska Unija je 1997. godine razvila „nordijsku dimenziju“ svoje politike sa ciljem da se u regionu unapredi saradnja sa Rusijom i drugim partnerima na području menadžmenta nacionalne privrede, energetske politike, zaštite životne sredine kao i u drugim oblastima. S obzirom na ovu revalorizaciju, Baltički region se sada nalazi na istom stepenu kao evropski region oko Sredozemnog mora. Finska i danas spada u najaktivnije pobornike daljeg unapređenja ove regionalne politike i u „nordijskoj dimenziji“ vidi garant za sopstvenu sigurnost.

### **Finska i sledeća runda proširivanja EU**

Na osnovu svojih bliskih političkih i privrednih veza sa baltičkim i drugim istočnoevropskim državama, Finska je aktivno podržala prvo proširenje na Istok. Ostvarenjem prvog proširenja na Istok 1. maja 2004. ostvaren je i jedan važan cilj koji je Finska postavila pred sebe. Ova država je posebno pozitivno ocenila činjenicu da je sa učlanjenjem baltičkih država „nordijska dimenzija“ značajno ojačana jer se nakon toga utrostručio broj nordijskih država članica EU. U proširenoj EU Finska zajedno sa svojim nordijskim susedima insistira i na pružanju veće (finansijske) podrške ovom području.

Imajući u vidu države koje se još uvek nalaze van EU, ova država će se i ubuduće protiviti ograničenju EU na evropska tržišta i umesto toga zalagati se za sve mere za otvaranje svetskih tržišta. Osim toga, Finska podržava dalje proširenje Unije. Posmatra je kao osnovnog garanta stabilnosti i bezbednosti cele Evrope, a posebno Finske. I u privrednom smislu priključenje novih zemalja u unutrašnje tržište se ocenjuje kao velika prednost.

Ipak, takvo nužno proširenje, sa stanovišta Finske, ne može da se desi po svaku cenu jer ono ni u kom slučaju ne sme da ugrozi sposobnost odlučivanja i efikasnost evropskih institucija.

Osim toga, Finska se zalaže i za to da se razmišlja o budućnosti posle sledećeg proširenja. Priključenje novih članica dovešće EU u blizinu nestabilnih regiona kao što su Belorusija, Moldavija i Kavkaz što će sa sobom doneti velike izazove u domenu zaštite granica, bezbednosti i pružanju pomoći za razvoj. EU treba da odgovori na ove izazove tako što će gajiti efikasnu politiku dobrosusedskih odnosa u ovim regionima i što će podržati transformaciju zemalja van svojih granica. Stav finskog stanovništva po pitanju proširenja je doduše pozitivan, ali Vlada mora da uzme u obzir njegovu zabrinutost povodom pojačane imigracije stanovništva iz novih zemalja što bi opteretilo domaće tržište rada.

**Taktika:**

Založite se za primanje novih zemalja u EU na osnovu geografskih, političkih i privrednih razloga. U svakom slučaju, uslovite svoju saglasnost određenim stavkama koje se tiču kako sadašnje EU tako i kandidata za priključenje.

U krugovima EU najpre energično insistirajte na tome da se pre novih priključenja sklop institucija reformiše tako da se prijem novih članica ne odrazi negativno na transparentnost i funkcionalnost velike EU. U tom smislu založite se za brzu ratifikaciju Ustava. Još jedan od vaših interesa jeste dalje unapređenje Nordijske Dimenzije evropske politike posebno u finansijskom smislu. Pokušajte da od svojih EU-partnera dobijete uverenje da će se finansijska sredstva namenjena ovom političkom domenu povećati ili da se bar neće smanjiti. Argumentovano obrazložite da je ova regionalna saradnja, a pre svega blizak odnos sa Rusijom od suštinskog strategijskog i bezbednosnog interesa za Evropu.

Da biste zaštitili domaće tržište rada i umirili svoje stanovništvo snažno se založite za prelazni period u domenu slobodnog kretanja radne snage.

Insistiranje na pridržavanju pomenutih kriterijuma određuje vaš stav prema kandidaturi svih zainteresiranih država. Razjasnite da smatrate da je uska povezanost između EU i zapadnog Balkana od elementarnog značaja za dalji razvoj u regionu. Po vama, tokom sledećih deset do petnaest godina, verovatno će sve zemlje zapadnog Balkana već biti u članstvu EU ili će podneti predlog za učlanjenje. Doduše, to može da se desi samo ako se ispoštuju postavljeni kriterijumi što trenutno nije slučaj sa Hrvatskom. Vi delite mišljenje tribunala za ratne zločine na području eks-Jugoslavije o tome da je Hrvatska unapredila saradnju sa tribunalom ali jos uvek mora da uradi više na izručenju traženih osoba kao i na unapredjenju sudjenja za ratne zlocine pred domacim sudovima. Da biste potkrepili svoj stav protiv priključenja Hrvatske, navedite kao argument i to da bi EU izgubila verodostojnost po pitanju ljudskih prava i vladavine države prava ako bi u ovom slučaju popustila.

Kada je reč o Turskoj založite se za pokretanje procesa pregovora za priključenje čim pomenuta država na zadovoljavajući način sprovede paket reformi koji joj je predočila Komisija. Ipak, Tursku vidite još dosta udaljenu od stvarne zrelosti za pristup.

## Francuska (France)

<b>Glavni grad:</b>	Pariz (2,1 miliona stanovnika) (podaci iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	Parlamentarna predsednička demokratija sa dvodomnom skupštinom
<b>Površina:</b>	543.965 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	61,257 miliona
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	36500 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	2,0%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	8,3%
<b>Jezici:</b>	francuski
<b>Religije:</b>	rimo-katolička 82%, muslimani 4-5 miliona.; protestanti oko 0,8 miliona; Jevreji 0,7 miliona
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	članica osnivač
<b>Predsjednik države:</b>	Nicolas Sarkozy
<b>Premijer:</b>	Francois Fillon
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.botschaft-frankreich.de">www.botschaft-frankreich.de</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Francuske u Savetu Evropske Unije. Na toj funkciji ste ubrzo posle proširivanja za ukupno dvanaest novih članica iz srednje i istočne Evrope ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje.

### Francuska u EU

Francuska je jedan od glavnih začetnika evropske integracije, pri čemu je prevladavanje dugogodišnjeg neprijateljstva sa susednom Nemačkom i stvaranje odnosa poverenja između ove dve zemlje oduvek bilo pokretačka snaga i davalo zamah evropskom procesu ujedinjenja. Od zasnivanja Evropske Zajednice za uglj i čelik 1952. godine pa sve do danas, skoro svi odlučujući koraci na putu ka integraciji učinjeni su zahvaljujući ujedinjenim nemačko-francuskim pokretačkim naporima. Tako je Francuska uvek aktivno učestvovala u unapređivanju EU, ali je uvek vodila računa o tome da novonastale institucije oblikuje u skladu sa svojim predstavama. Među najvažnije premise Francuske spada ideja o stvaranju jake, nezavisne Evrope koja je sposobna da bude aktivna na internacionalnom planu i da u jednom multipolarnom svetu čini jedan od više izbalansiranih centara moći i tako bude protivteža SAD-u. Prilikom ostvarivanja ideje „Europe Puissance“ (evropska sila) Francuska više polaže na međudržavnu saradnju i izgradnju uzajamnog poverenja, nego na supranacionalne institucije.

I pored svog zalaganja za stvaranje jedne jedinstvene Evrope, Francuska pokazuje interes da preuzme izvesnu vodeću ulogu u Evropi, da vrši uticaj na donošenje odluka u okviru EU u skladu sa svojim značajem i da prenese strukturne odlike francuskog društva na evropski nivo. U skladu sa tim, ona se posebno zalaže da se održi kulturna i jezička raznolikost u Evropi i da se francuskom jeziku obezbedi zasluženo mesto u evropskom sporazumevanju. Francuskoj je takođe veoma stalo do očuvanja i proširenja francuskog socijalnog i društvenog modela u kome država garantuje visok stepen socijalne sigurnosti za celo stanovništvo.

Koliko je i među francuskim stanovništvom velik strah od gubitka ovih osnovnih društvenih predstava u sve većoj EU pokazao je negativan ishod referenduma o evropskom ustavu (54,8 procenata glasalo protiv). Ovakav ishod glasanja je takođe jasan znak da Francuzi osećaju da je aktivno učešće francuske vlade u ubrzavanju tempa na putu evropske integracije prevelik zalogaj za njih.

## **Francuska i sledeće proširenje**

Francuska posmatra proces proširivanja EU kao označavanje kraja podeljenosti u Evropi. Sastavni deo francuske politike jeste i sprovođenje vrednosti mira, demokratije i solidarnosti koje su se od zasnivanja Zajednice nalazile u centru evropskog procesa integracije. Proširenje Evropske Unije je logična posledica geografske i istorijske kompaktnosti kontinenta i istovremeno je istorijski izazov.

Francuska podržava pre svega hrvatske napore za priključenjem. Posebno je Pariz u skladu sa tim spreman da pomogne na bilateralnom nivou (na primer, kada je reč o obrazovanju činovnika u skladu sa evropskim interesima). Zajedno sa Nemačkom, Francuska se zalaže za primanje Turske u EU. Vlada u tom smislu takođe navodi bezbednosno-političke i kulturne razloge. Sa jedne strane, članstvo Turske imalo bi strateški značaj za odnose sa islamskim svetom i za stabilizaciju celog regiona, a sa druge strane, EU treba da gaji imidž ne „hrišćanskog VIP kluba“, već zajednice zasnovane na određenim vrednostima i to na osnovi kulturne raznolikosti i tolerancije.

Načelne simpatije francuske političke elite prema proširivanju EU moraju da se tokom konkretnih odlučivanja vlade konfrontiraju sa raznim protivničkim faktorima uticaja. Jedan od tih faktora je činjenica da široke narodne mase ne dele mišljenje vlade. „Ne“ koje su Francuzi rekli evropskom ustavu velikim delom je motivisano strahom od posledica koje bi rapidno proširenje EU donelo na nivou socijalnog mira i odnosa na tržištu rada kao i jasnim protivljenjem pristupanju Turske u EU.

Ograničavanje od pristupa Turske EU nalazi uporište u religioznoj i geografskoj realnosti i u strahu od imigracije stanovništva. Pitanje je koliko će još dugo francuska vlada uspevati da zadrži poziciju koja se suprotstavlja onoj koju zauzima njeno stanovništvo. Prvi korak u pravcu izlaženja u susret stavu stanovništva sastoji se u uveravanju da će francusko stanovništvo na referendumu odlučivati o konačnom pristupanju Turske.

Sledeći značajan faktor koji onemogućava pružanje безусловne podrške novim rundama proširenja jeste francuska bojazan da bi u tako proširenoj EU mogli izgubiti svoj uticaj. U vezi sa tim, sledeće prognoze igraju važnu ulogu:

- Pristupanjem novih istočnoevropskih država, centar unutrašnje trgovine geografski bi se pomerio u korist Nemačke.
- Koncentrisanje na pristupanje novih istočnoevropskih država moglo bi da dovede do zapostavljanja akutnih žarišta opasnosti u području Sredozemnog mora i Severne Afrike. Ali, Francuska je tradicionalno usmerena na taj region i smatra da treba delovati u tom smeru.
- Dalje primanje novih istočnoevropskih država nije moguće bez reforme agrarne politike. Time bi se oštetili pre svega seljaci, čemu se snažno usprotivio francuski agrarni lobi. Zato se Francuska žestoko protivi smanjenju agrarnih subvencija za stare članice.

Francuska i Bosna i Hercegovina imaju već godinama pozitivno iskustvo u saradnji. Odjel za kulturu i saradnju, koji je otvoren u Sarajevu neposredno nakon rata, slijedi politiku u kojoj je podrška Bosni i Hercegovini na institucionalnom nivou u prvom planu. 2002. g. potpisan je francusko-bosanski sporazum o kulturi, nauci i tehnici. U zemlji u kojoj je klima još uvijek protkana međuetničkim sukobima, naša je akcija usmjerena ka budućnosti i prije svega na mlade (mlada publika i mladi koji se bave kulturom).

Širenje francuskog jezika i kulture odvija se u Bosni i Hercegovini i u gradovima Mostaru, Banjoj Luci i Tuzli preko Centra Adre-Malraux, koji je osnovan za vrijeme opsade u Sarajevu, a njegova funkcija je stvaranje kulturološkog mosta i jezičkog centra.

Od 2004. g. novi impulsi došli su za učenje francuskog jezika u okviru programa „Education“ (stipendije, pozivi, jezička boravišta, obuke i stručni francuski za službenike). Sporazum koji je potpisan između Bosne i Hercegovine i Francuske 2006. g. nudi primjeran okvir za učenje francuskog jezika širom zemlje. 2007. treba se otvoriti odsjek za studij francuskog jezika na Univerzitetu u Banjoj Luci. U okviru nastave stranih jezika u školama težište je na osnivanju dvojezičkih smjerova u Sarajevu i Mostaru i na akcijama u oblasti rada s mladima (programi razmjene za mlade iz Francuske i BiH, obuka mladih nastavnika).

U oblasti visokog školstva i istraživanja napor se uspjeraavaju na razvoj partnerstva fakulteta i istraživačkih institucija, povećanje stipendija, podršku istraživačkim projektima i univerzitetskoj razmjeni. Saradnja s nevladinim organizacijama temelji se na sistemu subvencija, kao i subvencija prije svega za parterre koji su angažirani na projektima za mlade. Osim toga, postoje i subvencije za lokalne aktere u zapostavljenim regijama zemlje.

Medicinska saradnja ogleda se u podršci koja već godinama postoji u okviru Udruženja „Medicina – Francuska – Bosna i Hercegovina“. U oblasti pravosuđa dva stručnjaka rade u Vrhovnom sudu BiH: Advokat za međunarodno pravo radi od novembra 2006. g. , kao i jedan sudac. Trenutno se razrađuju projekti koji bi pomogli u oblasti prava mladih. Francuska finansira i aktivnosti u oblasti saradnje policije. Administrativna saradnja dolazi 2007. obukom dvoje bosanskih studenata na Fakultetu za administraciju. Razvoj turizma još je jedna oblast u kojoj Francuska ulaže svoje znanje.

Zbog postojeće isprepletenosti lokalnih zajednica i regija decentralizirana saradnja još je ograničena, ali postoji opasnost da ona skroz utihne. Na inicijativu regije Auvergne ustpostavljena se primjerice saradnja sa Srednjobosanskim kantonom (Travnik).

Između Makedonije i Francuske također postoji intenzivna saradnja. Ova veza ne znači da Francuska podržava Makedoniju vezano za naziv države (za razliku od Njemačke, Italije i Velike Britanije). U januaru 1998. g. obje zemlje potpisale su sporazum o kulturnoj, naučnoj i tehničkoj saradnji. Finansijska sredstva koja su namijenjena saradnji s makedonijom, utrošena su uglavnom u jačanje pravne države. Nastavlja se podrška od 2002. g. vezano za program obuke za buduće administrativne menadžere, te je dopunjena akcijom podrške obuci sudaca i drugih zaposlenih u pravnom sistemu pod nazivom „Akademija za suce i državne tužioce“.

Za frankofonske makedonske i albanske studente uspostavljena je saradnja s francuskim univerzitetima i istraživačkim laboratorijima kao program za razmjenu i stipendiranje s težištem na vođenju države.

Podrška ranoj nastavi francuskog jezika, uspostavljanje mreže dvojezičkih razreda, obuka pedagoških koordinatora i pojačano prisustvo na većim univerzitetima u zemlji (Bitola, tetovo, Skopje) predstavljaju 4 velika usmjerenja naše jezičke saradnje.

Najstarija institucija koja uređuje odnose jeste kulturni centar koji je osnovan 1972. g. u Skopju. Centar je središnje mjesto naše kulturne i umjetničke saradnje, gdje se širi francusko umjetniško stvaralaštvo.

Francuska također održava kontakte sa Srbijom i podržava Srbiju na putu u Evropsku uniju. Ipak, ne smijemo zaboraviti da je Francuska, zajedno s Njemačkom, prva iz EU-a priznala Kosovo kao nezavisnu državu, u februaru 2008. g. U međuvremenu su 22 države iz EU-a priznale Kosovo.

vaša vlada pozdravlja hapšenje Radovana Karadžića, 2008. g. Ovo se ocjenjuje kao vrlo pozitivno za Srbiju. Ipak, nije dovoljan samo ovaj jedan uspjeh, nego treba nastaviti s pristiskom na hapšenje ratnih zločinaca. Tražite i daljnju podršku i saradnju s Međunarodnim sudom za bivšu Jugoslaviju. Od Suda tražite i veliku kaznu za Karadžića.

#### **Taktika:**

Zalažete se u načelu za dalju integraciju koja je u skladu sa vašom istorijskom ulogom. Ipak, gajite izvesne strahove u vezi sa mogućim gubitkom vodeće uloge u procesu integracije. Zato ćete se zvanično zalagati za dalju integraciju, ali ćete i pokušavati da izvučete što više koristi za sebe kao i da obezbedite da Nemačka preuzme veći deo troškova.

Ipak, pokušajte zajedno s Njemačkom stvoriti dobru startnu poziciju za zemlje zapadnog Balkana.

Kada je reč o odlučivanju o prijemu novih članica, naglasite da je principijelno moguće primiti svaku novu državu u članstvo ako se na kraju pregovora ispostavi da su svi kriterijumi beskompromisno zadovoljeni. Predložite sledeće principe za pregovaranje:

1. Kandidati za članstvo treba da preuzmu sva prava i obeveze koje nameće članstvo u EU. Na taj način proširenje neće imati za posledicu slabljenje Unije i njene politike. Francuska ne može da prihvati da se Evropa redukuje na jednu regionalnu privrednu integracionu zonu.

2. Da veličina buduće Evrope i smanjena homogenost ne bi predstavljali prepreku za zemlje koje žele da naprave dodatne korake ka postizanju integracije, trebalo bi uvesti „produbljenu saradnju“, kao što je to predviđeno ugovornim iz Amsterdama. Tako se neće stvoriti niti jedna Evropa "à la carte" – u kojoj svako dobija ono što želi – niti Evropa kao „tvrd orah“ koji sve one koji tu ne pripadaju karakteriše kao „drugu ligu“, već će se tako stvoriti instrumenti kojima će se nastaviti izgradnja Evrope u novom kontekstu. Uzevši u obzir kritički stav svog stanovništva prema daljem proširivanju, trebalo bi dobro da razmotrite argumente za prijem novih članica u EU kao i odgovorite na strahovanja svojih glasača. Skrenite pažnju na to npr. da će pregovori sa Turskom u opštem interesu morati da se protegnu na jedan duži vremenski period sve dok ta zemlja zaista ne bude spremna za priključenje. Razjasnite, imajući u vidu osećanja svog naroda, da Turska koja će ući u EU nije ova Turska kakva je danas.

Osim toga, kao neto-primalac sredstava u domenu poljoprivrede, posebno ste zainteresovani za prelazne periode kada je reč o poljoprivredi i protiv ste momentalne primene sistema subvencija EU na nove članice. Poznato vam je da agrarni lobi vaše države ima jak uticaj i želite da koliko god je to moguće izbegnete sukob sa ovom interesnom grupom. Zato pokušavate da sprečite brze rezove u sistemu subvencija za stare države članice. Pošto vam je poznato da se Nemačka posebno zalaže za prelazne periode kada je reč o slobodnom kretanju radne snage, pruža vam se mogućnost da ponudite paket rešenja.

Ipak, imajte na umu da francuska javnost vidi kritički užurbano proširenje Evropske unije.

Imate težak zadatak da potpomognete proces pridruživanja, ali morate i spriječiti utisak da dajete čvrsta obećanja, posebno što se tiče Turske.

## Italija (Italia)

<b>Glavni grad:</b>	Rim (2.653.200 stanovnika) (svi podaci iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	republika, parlamentarna demokratija sa dvodomnom skupštinom
<b>Površina:</b>	301.336 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	58.843.000 (2006.)
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	31.991 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	2,9%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	6,1%
<b>Jezici:</b>	italijanski; manjine: Južni Tirol (nemački, ladinski), Dolina Aosta (francuski), Furlanija (slovenački)
<b>Religije:</b>	velika većina rimo-katolici; muslimani preko 1 milion, budisti 120 000, protestanti 50 000, Jevreji 40 000
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	članica osnivač
<b>Predsjednik države:</b>	Giorgio Neapolitano
<b>Premijer:</b>	Silvio Berlusconi
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.ambberlino.esteri.it">www.ambberlino.esteri.it</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Italije u Savetu Evropske unije. U toj funkciji ste ubrzo posle poslednjeg proširivanja za ukupno dvanaest novih članica iz srednje i istočne Evrope ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje.

### Italija u EU

Italija je jedan od potpisnika Rimskih ugovora iz 1957. godine, članica NATO-a i Zapadnoevropske Unije. Među četiri velike države Evropske unije, (Nemačka, Francuska, Velika Britanija i upravo Italija) ona važi za zemlju koja je najviše oduševljena idejom jedinstvene Evrope. Ova pro-evropska politika u prošlosti je imala pre svega unutrašnjepolitičke razloge, a poslednjih godina zauzela je pragmatičniji, delimično kritičniji kurs.

Brigu italijanskoj vladi stvara dolazak radne snage, često ilegalne, iz Rumunije. Još uvijek je slabo prihvaćanje ljudi koji dolaze iz novih i siromašnijih zemalja Evropske unije.

Kada je reč o najrazličitijim naporima da se sprovedu reforme institucija EU, Italija zauzima u osnovi poziciju koja pozdravlja proces integracije i izjasnila se za jačanje supranacionalnih elemenata u institucionalnom sistemu (u Komisiji, Evropskom parlamentu).

Kada je reč o političkim domenima EU, Italiji je posebno stalo do sledeća tri. Na osnovu svog geografskog položaja, ova zemlja je aktivan pobornik evropske politike odnosa prema Mediteranu koja se u okviru procesa iz Barselone zalaže za stvaranje intenzivnog partnerskog odnosa sa mediteranskim zemljama. U bliskoj vezi sa angažmanom Italije u domenu gajenja dobrosusedskih odnosa jesu i naponi ove zemlje da se u evropskim okvirima izgradi zajednička politika pružanja azila kao i da se dođe do opšteevropskog



rešenja za problem ilegalne imigracije stanovništva iz Severne Afrike. Konačno, ova zemlja se intenzivno zalaže za izgradnju transevropske infrastrukture kao jednog od preduslova za dalje integracije i privredni razvitak u Evropi.

### **Italija i sledeće proširenje**

Italija je od samog početka evropskog ujedinjenja podržavala sve mere koje su imale za cilj produbljivanje zajednice. Zato je sva dosadašnja proširenja ocenjivala kao znak pozitivnog razvoja za Evropsku uniju. Na temelju fokusiranja interesa na područje Mediterana, ova zemlja je podržala proširenje EU na Jug (prijem Grčke, Španije i Portugalije), iako je tako sebi stvorila konkurenciju na južnom agrarnom tržištu.

Italija je pokazala taj svoj pozitivan stav i kada je reč o predstojećim krugovima proširenja. Ipak, u poslednje vreme sve je izraženija briga da bi prijem novih članica mogao da ugrozi njene elementarne interese. Kao što je to bio slučaj sa prvim proširenjem na Istok, postoji zabrinutost da bi novo pomeranje geografskog epicentra koje bi sa sobom donelo sledeće proširenje moglo da dovede do političkog i ekonomskog zapostavljanja područja Mediterana. Zemlje Mediterana se pribojavaju konkurencije koja bi ih u tom slučaju ugrozila i strahuju da bi se njihov deo od evropske strukturne pomoći smanjio. Osim toga, Italija u novom proširenju vidi opasnost od zapostavljanja evropske politike partnerskog odnosa sa Mediteranom. S obzirom na njen geografski položaj, Italija je naročito suočena sa negativnim pojavama koje potiču od blizine severnoafričkih suseda: sa porastom međunarodnog terorizma, islamskim fundamentalizmom i ilegalnom imigracijom preko mora.

Italiji je posebno stalo do prijema pojedinih kandidata kako bi se Mediteran učino kompaktnijim. To pre svega važi za prijem Hrvatske. Razume se da je italijanskoj vladi u vezi sa tim stalo i do ukupnog rešenja konflikata na Balkanu – priliv izbeglica kao posledica ovih konflikata naročito intenzivno je pogodio Italiju – kao i do demokratizacije i stabilizacije celog regiona.

Italija je – nakon što su Njemačka i Francuska u februaru 2008. g. priznale neovisnost Kosova – kao i 19 drugih država EU-a – krenula istim stopama. Jednako tako naglašava Italija prijateljstvo između Italije i Srbije.

Ali, tokom diskusije o proširenju, u centar pažnje sve više stupaju finansijski aspekti. Italija koje je morala dosta finansijski da pretrpi da bi ispunila evro-kriterijume, sada se plaši da bi nakon proširenja morala da se suoči sa povećanim troškovima. Zato se ova država zalaže da se proširenje ne odrazi negativno na nju u finansijskom smislu.

Konačno, italijanskoj vladi je takođe stalo do toga da se zbog tempa proširivanja ne zaboravi na ideju produbljivanja integracije, da se očuva funkcionalnost institucija i zato zahteva kao uslov za sledeće proširenje da se odlučivanje kvalifikovanom većinom uvede kao pravilo u Savetu. Kao i kada je reč o važnim političkim domenima, pogotovo u slučaju zajedničke spoljne politike i politike bezbednosti, treba napraviti pomak napred u kvalitativnom smislu kako bi se zagarantovao efikasan nastup EU na svetskoj političkoj sceni.

Povodom govora italijanskog predsednika, koji je održan 10.2.2007. g. povodom 60. godišnjice odvajanja italijanskih dijelova u Istri, Dalmaciji i Julskoj Veneciji (prema Pariškom mirovnom sporazumu od 1947. g.), hrvatski predsednik Stipe Mesić optužio je svog kolegu Giorgija Napolitana za „javni rasizam, historijski revizionizam i politički

revanšizam". Napolitano se žalio da je, pored žrtava masakara trupa jugoslovenskog vođe partizana Tita na Italijane u Istri nakon 2. svjetskog rata, izvršen „slavenski plan aneksije" a time i etničko čišćenje poluotoka. Mesić je povukao svoje izjave nakon oštrog protesta italijanskog ministra vanjskih poslova Massima D'Alame 18. februara. I Komisija EU-a opomenula je hrvatsko vodstvo da se ne hvata igre riječi. Italijanska vlada je kazala da ne teži reviziji mirovnog ugovora koji je zaključen s bivšom Jugoslavijom, te da bezuvjetno podržava kandidaturu Hrvatske za članstvo u EU-u.

Početakom 2008. g. kao da su pregovori s Hrvatskom došli u zastoj: 1. januara 2008. g. Hrvatska je jednostrano proglasila zonu za ribolov izvan hrvatskog teritorijalnog mora, što je opteretilo odnose Hrvatske sa svojim susjedima iz EU-a Italijom i Slovenijom, kao i sa samom Unijom. Oficijelno je Zagreb govorio o ekološkoj zoni za zaštitu ribe u Jadranskom moru. Istovremeno je Hrvatska zahtijevala međunarodna prava na suverenitet izvan svojih teritorijalnih zona. Proglašena zona iznosila je okruglo 25.000 kvadratnih kilometara. Hrvatska strana pozvala se na međunarodno pravo i ukazala na to da je već bilo takvih slučajeva u regiji: I Italija i Slovenija su navodno jednostrano proglasile slične zone.

Slovenija i Italija ukazale su na netačnost ovih navoda i naglasile da nikad nisu pokušale pod izgovorom da žele zaštititi ribu u Jadranskom moru proširiti svoja suverena prava i tako stvoriti nove građanskopravne činjenice.

U svađi oko imena s Makedonijom zauzmite, kao i Njemačka, neutralno stajalište. Vama je ipak neshvatljivo iz kojih razloga Grčka ne želi priznati državu koju je dosad priznalo 120 zemalja pod ustavnim nazivom „Republika Makedonija". Možete pokušati postići dogovor kao neutralni posrednik, kako bi Grčka dala svoj glas u približavanju Makedonije Uniji.

**Taktika:**

Vi kao predstavnik/nica Italije u principu zastupate novo proširenje EU priključivanjem država kandidata.

Ipak, gajite izvesne sumnje u mogućnost realizovanja tog plana i morate da promislite o unutrašnje političkim i finansijskim posledicama takvog koraka. Pre nego što date svoju saglasnost za priključenje, postavite određene zahteve:

Zemlje kandidati za priključenje moraju postepeno da usvoje propise zajedničkog pravnog sistema, tek tada će prijem biti moguć.

Zajednička poljoprivredna politika treba da se prilagodi uslovima Unije u proširenom sastavu, a da se pri tom ne oštete države koje su ranije primale subvencije.

Ne sme se zapostaviti region Mediterana. Zahtevajte od EU izričitu garanciju da će se i posle proširenja voditi aktivna politika odnosa sa Mediteranom.

Nemoguće je sprovesti novo proširenje bez pružanja odgovarajuće finansijske pomoći; razume se, to opterećenje treba na sebe na preuzmu pre svega bogate države.

Treba na nivou svih država postići visok stepen ujednačavanja zakonskih propisa u domenu prava slobodnog izbora mesta stanovanja.

„Trgujte“ tokom pregovora zahtevom za većim pružanjem strukturne pomoći Jugu Italije kao i zahtevom da proširenje manje košta vašu zemlju. Konačno, tražite podršku od strane Nemačke i Francuske kako bi se ublažilo moguće finansijsko opterećenje.

Pokušajte da u Španiji dobijete partnera u provođenju svojih želja. Ne previdite da se Vaše mišljenje razlikuje od Španije o pitanju Kosova. istovremeno podržavate pristupni proces Srbije. Ali ovo se, po Vašem mišljenju, ne smije dogoditi s negativnim posledicama prema drugim kandidatima za pristup.

## Litvanija [Lietuva]

<b>Glavni grad:</b>	Vilnius (550.000 stanovnika)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	parlamentarna demokratija, izraženi predsednički elementi
<b>Površina:</b>	65.301 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	3,394 miliona
<b>BNP po glavi stanovnika:</b>	7.930 eura
<b>Stopa rasta:</b>	7,7%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	4,3%
<b>Jezici:</b>	litvanski
<b>Etničk grupe:</b>	83,5% Litvanci, 6,3% Rusi, 6,7% Poljaci, 1,2% Belorusi, 0,7% Ukrajinci, 0,1% Jevreji, 1,5% druge nacionalnosti (2002. g.)
<b>Religije:</b>	najvećim delom katolička, pored toga rusko-pravoslavna, protestantska, jevrejska
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1. maj 2004.
<b>Predsjednik države:</b>	Valdas Adamkus
<b>Premijer:</b>	Gediminas Kirkilas

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Litvanije u Savetu Evropske Unije. Vaša zemlja je od 1. maja 2004. članica EU. U toj funkciji je vlada sada suočena sa odlučivanjem o novom krugu proširenja zajednice.

### Litvanija u EU

Današnja država Litvanija osnovana je 1918. godine, ali je tek 1990. godine, nakon 50 godina strane vladavine, dobila svoju nezavisnost. Veći deo stanovništva u članstvu zemlje u EU i NATO-u vidi jedinu stvarnu garanciju dobijene nezavisnosti. Litvanija se graniči sa Poljskom, Letonijom, Belorusijom i ruskom enklavom Kenigsberg. Kartografi su proračunali da se geografsko središte evropskog kontinenta nalazi 25 kilometara severno od Viljnusa u selu Bernotai.

Integracija u zapadne strukture t.j. prijem u EU i NATO, dugo su bili najviši prioritet u spoljnoj politici ove zemlje i realizovani su. U decembru 2002. godine, litvanska vlada je potpisala ugovor o pristupanju EU koji je litvanski narod jednoglasno potvrdio na referendumu u maju 2003. na kom je bilo 91 procenat glasova „za“. Litvanija je članica EU od 1. maja 2004.

Litvanija je prvu godinu svog članstva iskoristila za etabliranje i učvršćivanje svog sudelovanja u evropskim institucijama. Na osnovu svojih istorijskih i geografskih veza, ova država poklanja veliku pažnju izgradnji regionalne saradnje u baltičkom regionu, pogotovo sa dve druge baltičke države. Ova zemlja sebe smatra geografskim centrom međuregionalne saradnje. Litvanska vlada se zalaže za to da se ovoj temi pokloni više pažnje na evropskom nivou.

Delimično problematični odnosi sa Rusijom su se popravili (između ostalog, Litvanija je dala državljanstvo ruskim državljanima u zemlji), a Litvaniji je stalo do toga da se začeci te saradnje intenziviraju i na evropskom nivou u okviru odnosa na relaciji EU – Rusija.

U tom kontekstu, Litvanija podržava brzo ujedinjenje enklave Kalinjingrad.

Kada je reč o evropskoj spoljnoj politici, Litvanija se jasno zalaže za jačanje transatlantskih odnosa, i za uticajnost NATO-a.

### **Litvanija i sledeći krug proširenja**

Sa Litvanijom se Evropskoj uniji pridružila jedna zemlja koja je u Uniju unela veliku količinu znanja o novim susedima EU u Istočnoj Evropi kao i mnoštvo bilateralnih kontakata. Kada se to ima mu vidu, jasno je onda zašto je ova zemlja jedna od najglasnijih pobornika aktivne politike proširenja EU, pogotovo u pravcu Istočne Evrope.

U osnovi ove politike otvorenosti prema državama koje žele da pristupe EU nalazi se uverenje da demokratska transformacija ovih zemalja predstavlja osnovu za stabilnost i uspeh Evrope sada i u budućnosti. Po Litvaniji, i buduća proširenja doneće korist i jednoj i drugoj strani: za zemlje-kandidate prijem u EU podrazumeva okretanje ka sigurnosti, stabilnosti i napretku nakon perioda konflikata i ne-slobode, a za EU proširenje donosi takođe prednosti na više frontova. Litvanija ukazuje na to da je svako proširenje do sada, osim kao plus za regionalnu stabilnost i jačanje uticajnosti Evrope kao aktera na globalnoj sceni, poslužilo i kao katalizator za unapređenje institucija unutar EU. U tom smislu, litvanska vlada se zalaže za to da se predlozi za priključenje ne odbijaju unapred, već da se uvek bude otvoren za budući razvoj.

Nijedna druga zemlja EU-a ne pristupa novim pregovorima tako otvoreno i bez predrasuda kao Litvanija. Litvanija ne isključuje ni Tursku, s tim da istrajno traži poštivanje Kopenhagenških kriterija.

Kao pripremu za buduća priključenja, Litvanija zahteva brzo sprovođenje aktivne dobrosusedske politike EU na Istoku, koja bi trebalo da podrži tamošnje države u procesu njihove transformacije. Potpuna demokratizacija cele Istočne Evrope može da uspe jedino uz pružanje ove podrške i otvaranje jasnih perspektiva vezano za priključenje. U okviru ove politike dobrosusedskih odnosa, Litvanija teži i bližoj saradnji sa Rusijom.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica Litvanije, vi ste jedna od najžešćih i najradikalnijih pobornika opsežne politike proširenja. U smislu gornje argumentacije, nemojte samo aktivno da podržite politiku integracije zemalja koje žele da se priključe EU, već se založite i za jasan kurs proširenja i u okviru EU. Pri tom, naglasite da jedino ima smisla, ako se argumenti kao što su demokratizacija, stabilnost i privredni razvoj, koji su korišćeni i u slučaju vašeg ličnog priključenja, primene sada i na nove kandidate za priključenje. Po vašem mišljenju, vrata treba da ostanu otvorena za sve nacije koje odaberu da krenu putem demokratije i tržišnog poslovanja. Zahtevajte od EU da se mogućim kandidatima uputi jasan signal: stroga obaveza da se krene tim putem biće nagrađena uspehom! Skepticima u okviru EU iznesite argument da će zajednica bez perspektive proširenja izgubiti smisao i svoju misiju kao „global player“. Pristup Hrvatske u Uniju u bliskoj budućnosti nije upitan, pri čemu insisitirajte na bezuslovnoj saradnji sa Tribunalom za ratne zločine.

I kada je reč o Turskoj, koju smatrate važnim političkim, privrednim i kulturnim partnerom. Zato, po vama, treba početi sa pregovorima o priključenju što je pre moguće. Osim što bi se stabilnost u regionu povećala, sa priključenjem Turske znatno bi se povećao uticaj EU na Srednjem Istoku i na Kavkazu, a zajednica bi postala jedna od vodećih multikulturalnih i multireligioznih sila. Što se tiče Turske, tokom pregovora zahtevajte da nastavi sa konsekvntnim sprovođenjem započetih reformi i pre svega da ih sprovodi bolje.

Priznavanje Kosova bilo je sporno više meseci, ali sad podržavate neovisnost Kosova.

Međutim, vaši dugoročni ciljevi prevazilaze odlučivanje o prijemu u EU sadašnjih zemalja kandidata. Vi u dalekoj budućnosti vidite i Belorusiju, Moldaviju, Balkan i Gruziju u EU. Doduše, nemojte taj svoj stav da izrazite isuviše jasno, jer ste svesni činjenice da biste tako izazvali jak otpor u EU. Umesto toga, aktivno se založite za stvaranje programa negovanja dobrosusedskih odnosa sa ovim zemljama.

U osnovi, vi ste upućeni na partnere i koalicije ako želite da realizujete svoje pozicije. Mnoge države-članice EU ne gledaju ni blizu tako pozitivno na novo proširenje EU kao vi. Tradicija je da baltičke zemlje dele isto mišljenje. Mogli biste da pronađete partnere za svoj kurs proširenja u Poljskoj. Budite spremni na kompromise, inače rizikujete da budete izolovani.

## Luksemburg (Luxembourg)

<b>Glavni grad:</b>	Luksemburg
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	konstitutivna monarhija
<b>Površina:</b>	2.586 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	462.000
<b>BNP po glavi stanovnika:</b>	71.240 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	6,2%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	4,1%
<b>Jezici:</b>	leceburški, nemački, francuski
<b>Etničke grupe:</b>	60% Luksemburžana, 40% stranaca
<b>Religije:</b>	86% katolika
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	članica-osnivač
<b>Predsjednik države:</b>	monarh Henri
<b>Premijer:</b>	Jean-Claude Juncker

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Luksemburga u Savetu Evropske Unije. Luksemburg je kao članica-osnivač EZ do sada već učestvovao u brojnim odlučivanjima o proširenju. U toj funkciji je ova zemlja ubrzo posle poslednjeg proširivanja na Istok ponovo suočena sa novim predlozima za priključenje iz Istočne i Jugoistočne Evrope.

### Luksemburg u EU

Oduvek je spoljna politika Luksemburga bila određena dvema idejama: postizanjem sigurnosti i integracijom u jednu veliku privrednu celinu. Još pre osnivanja EZUČ 1952, Luksemburg se 1948. godine spojio sa Belgijom i Holandijom i tako je nastala Ekonomska unija BENELUX-a. Luksemburg je od samog početka evropskog integracionog procesa vodio politiku koja je orijentisana ka Evropi. Kao mala država, Luksemburg je zainteresovan za sigurno i stabilno okruženje. Samim tim, u Luksemburgu se evropska integracija posmatra kao instrument za osiguranje mira. Osim toga, ova država u multilateralnoj saradnji vidi najbolju mogućnost da sačuva sopstvenu nezavisnost i značaj svog glasa u svetu. Ova država je značajno profitirala od razvoja Evropske unije, a posebno od evropskih institucija koje se nalaze u Luksemburgu. On tradicionalno ima posredničku funkciju u procesu evropskog ujedinjenja.

U interesu je Luksemburga da se produbljivanje Evropske unije nastavi. On je kao druga po redu najmanja država-članica zabrinut za situaciju manjih država i za njihovu mogućnost uticaja u budućnosti. Luksemburg želi i dalje da bude u centru Evropske unije i njenih institucija kao i da nastavi da izvršava svoju tradicionalnu posredničku ulogu.

### Luksemburg i sledeća runda proširenja

Luksemburg ima doduše dobar odnos sa većinom istočno – i jugoistočnoevropskim država, pogotovo sa Rumunijom gde i danas žive potomci luksemburških emigranata iz 12. i 18. veka. Ipak, zbog njenog unutarevropskog položaja, sledeće proširenje dodiruje ovu zemlju samo indirektno. Luksemburška vlada očekuje od integracije novih država pre

svoga postizanje stabilnosti političkih odnosa na celom kontinentu. Zato ova zemlja podržava nastavak proširenja po određenom planu. Luksemburškoj vladi je važno da odlučivanje o novim priključenjima usledi jedino na osnovu individualne i objektivne ocene postignuća svakog kandidata pojedinačno, a ne u obliku odlučivanja u skladu sa političkim taborima.

Kritički se osvrnite na suživot kršćana i muslimana u Bosni i Hercegovini. Za vas je miran suživot religija odlučujući kriterij. I Republika Makedenija (većinski kršćanska) i Kosovo (mala manjina kršćana) imaju združene dvije velike religijske grupe u svojoj zemlji. Doduše, u prošlosti nije dolazilo do napetosti samo iz ovih razloga.

U pogledu sukoba oko naziva Republike Makedonije vrlo ste pažljivi i ne dajete svoju jasnu poziciju. I u ovom pitanju vidite se u ulozi posrednika.

Kao problemi novog proširenja navode se uglavnom finansijska opterećenja koja su povezana sa tim (Luksemburg je najbogatija država u Evropi i samim tim plaća neto iznos) i smanjenje luksemburškog uticaja na donošenje odluka u jednoj proširenoj EU. Ove dve tačke igraju za ovu zemlju važnu ulogu u predstojećim pregovorima.

#### **Taktika:**

Vi ste u svakom slučaju za nastavak evropskog proširenja, ali zahtevate stiktno poštovanje kopenhagenskih kriterijuma u slučaju svakog kandidata za priključenje pojedinačno, da bi priključenje uopšte moglo da usledi. Pre izricanja odobrenja za prijem novih članica, zahtevajte u krugovima EU reformu skupe poljoprivrednei strukturne politike. Osim toga, zahtevajte garancije da će uticaj manjih država i jednako tretiranje svih država članica u proširenoj EU biti osiguran i da će proces integracije napredovati. Založite se jasno i glasno za proširenje ako se ispoštuju svi ovi preduslovi.

Kada je reč o Hrvatskoj vi vidite mogućnost priključenja u bližoj budućnosti, ali založite se za nadgledanje sprovođenja reformi u praksi i nakon potpisivanja ugovora o priključenju, sve do konačnog priključenja kako bi se odmah moglo reagovati u slučaju mogućih propusta. Vi generalno vidite Balkan u daljoj budućnosti kao deo EU. Pogotovo kada je reč o Hrvatskoj, naglasite da se ključ za pokretanje pregovora nalazi u Zagrebu. Iako želite da izbegnete negativnu ocenu reformskih procesa na celokupnom Balkanu, pregovori sa Hrvatskom dolaze u obzir tek kada ta zemlja uspostavi zadovoljavajući nivo saradnje sa Tribunalom za ratne zločine na teritoriji bivše Jugoslavije.

Od Turske zahtevajte konsekventno sprovođenje reformi i bar formalno priznanje grčke republike Kipra. Kada se to dogodi, vi ćete se založiti za priključenje.

Osim samog proširenja, vama je veoma stalo do toga da se pobrinete da uspete da „progurate“ svoje interese – pre svega da očuvate luksemburšku uticajnost u EU. To znači npr. da novo određivanje težine glasova za odlučivanje većinom u EU mora u dovoljnoj meri da ispoštuje Luksemburg. Pokušajte da sklopite „package deal“ tako što ćete na nekom drugom mestu napraviti ustupak. Naglasite da vi jeste mali u geografskom smislu, ali da ste privredno, a pre svega u finansijskom smislu veoma uticajni.



## Malta [Malta]

<b>Glavni grad:</b>	La Valeta
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	republika
<b>Površina:</b>	315,6 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	406.000 stanovnika
<b>BNP po glavi stanovnika:</b>	evra 15.310 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	3,4%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	6,4%
<b>Jezici:</b>	malteški, engleski i dijelom italijanski kao razgovorni jezik
<b>Religije:</b>	95,2% katolici
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	2004.
<b>Predsjednik države:</b>	Edward Fenech-Adami
<b>Premijer:</b>	Laurence Gonzi

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Malte u Savetu Evropske Unije. Vaša država je 1. maja 2004. postala član EU. U toj funkciji ste sada suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje EU.

### Malta u EU

Ostrvo Malta, koje se zajedno sa manjim susednim ostrvom Gocom koje joj pripada nalazi se u Sredozemnom moru između Sicilije i afričke obale, imalo je veoma burnu istoriju. Zbog svog strateški povoljnog položaja u Sredozemnom moru, tokom istorije su se nekoliko puta smenjivali njeni osvajači. Tako je Malta nakon vladavine Feničana, Kartaginjana i Rimljana, pala u ruke Vizantijskog carstva, zatim su usledili Arabljeni, Normani i, na kraju, Sicilijanci. U istoriji Malte godina 1523. igra ključnu ulogu – tada su ostrvo osvojili vitezovi odreda Ivanovaca iz Jerusalima. Posle kraće vladavine Francuza, Malta je 1814. svojevolumno postala deo Velike Britanije, a 1964. je dobila svoju nezavisnost.

Političku scenu na Malti određuju pre svega dve velike stranke – laburistička i nacionalistička stranka. Ove dve stranke su do sada naizmenično imale većinu u malteškom Parlamentu i samim tim činile vladu ove zemlje.

Kada je reč o priključenju Evropskoj uniji, na Malti nije postojao nadmoćan politički konsenzus. Malta je 1990. godine podnela molbu za priključenje EU dok je na vlasti bila nacionalistička stranka – tu molbu je povukla vlada laburističke stranke 1996. godine. Nakon promene vlasti 1998. godine, Malta je obnovila svoju molbu. Od tog trenutka, priključenje EU postalo je najvažniji spoljnopolitički cilj Malte. Na referendumu 8. marta 2003. godine, 53,6 procenata Maltežana izjasnilo se za priključenje EU. Sledeći trend tog referenduma i pozdravljajući trend približavanja EU, 2003. godine je ponovo izabarana nacionalistička stranka.

1. maja 2004. godine Malta je pristupila EU i tako umesto Luksemburga preuzela status najmanje evropske zemlje.

Na osnovu njenog Ustava iz 1987. godine, Malta je obavezana na neutralnost, što je i u ugovoru o priključenju EU ponovo istaknuto. Tako je Malta konsekventno nastavila svoju dosadašnju politiku neutralnosti i ne-pripadanja nijednom političkom bloku.

Malta vodi spoljnu politiku koja je orijentisana ka Mediteranu i, osim dobrih odnosa sa svojim bivšim kolinijalnim osvajačem Velikom Britanijom, neguje bliske kontakte sa Italijom, SAD-om i severnoafričkim državama, pogotovo sa Libijom. Zahvaljujući svom geografskom položaju, Malta je u EU unela svoj strategijski značaj i sebe posmatra kao „most preko Sredozemnog mora“ koji uspostavlja veze između EU i severnoafričkih država.

### **Malta i proširenje**

Malta je uopšteno gledano otvorena za novo proširenje EU. Ova zemlja posmatra nastavak kursa proširenja kao jak podsticaj za države koje žele da se priključe EU da odlučno nastave sa sprovođenjem pozitivnih reformi kako bi postale deo evropskog projekta. Taj reformski podsticaj, na kraju krajeva, koristi celom kontinentu, jer se tako osigurava stabilnost na duge staze.

U slučaju zemalja čija politička i privredna situacija ne obećava skoro priključenje EU, Malta se zalaže za negovanje politike dobrosusedskih odnosa kako bi se i tako izgrađivala stabilnost. U okviru te saradnje, u prvom planu treba da budu posebno kontrola migracija, veće poštovanje ljudskih prava, demokratizacija, borba protiv terorizma i stvaranje pozitivne klime za investiranje.

U principu je Malta zagovornik za pristupanje svih zainteresiranih zemalja. Malta je otvorena za ubrzan pristup Hrvatske, kao i Turske. Malta želi ubrzanje približavanja i obavezujuća obećanja od Turske.

Malta kritički gleda na politiku u Bosni i Hercegovini. Vlada Malte boji se raspada države i traži posebno od različitih etničkih grupa da premoste religijske različitosti i da se zalažu za jedinstvo države. Samo tako postoji nada za ljude ove regije da pristupe EU.

Malta je priznala neovisnost Kosova.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica Malte vi podržavate prijem novih članica u EU. Ipak, vaša saglasnost zavisi od preduslova da će zemlje-kandidati moći da budu primljene tek kada budu u stanju da potpuno ispune kopenhagenske kriterijume i kada njihov politički i provredni sistem postane stabilan. Važno vam je da integracija novih članica ne podrije socijalno, političko i privredno jedinstvo EU, već da ga unapredi.

Među raznim kandidatima za priključenje, vi posebno podržavate prijem Hrvatske. Čim ova zemlja ispuni uslove Tribunala za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji, tj. kada isporuči sve ratne zločince, vi ćete insistirati na njenom brzom prijemu.

Ubuduće želite da pojačano koristite evropsku politiku gajenja dobrosusedskih odnosa, kako biste podstakli stvaranje bližih veza između vaših susednih zemalja i EU. Isto vrijedi i za Srbiju.

Važno vam je da se ova politika primeni pogotovo u slučaju Mediterana i Severne Afrike jer gajite izvesne brige da bi se sa proširenjem interes EU premestio na Istok, a da bi vaši južni susedi u tom slučaju bili zapostavljeni. Da biste to sprečili, trebalo bi da se udružite sa ostalim mediteranskim zemljama u EU. I kada je reč o prijemu Turske, niste sasvim protiv toga jer bi se priključenjem ove države ojačala pozicija južnih država u EU.

Pored toga, nastavite da gajite tradicionalno bliske odnose sa Velikom Britanijom i zato pokušajte da izgradite zajedničke pozicije.

Konačno, ne zaboravite da vi kao najmanja država u EU strahujete i za svoju uticajnost u procesu odlučivanja u EU. Pre proširenja insistirate na tome da male države u slučaju eventualnih institucionalnih reformi ostanu zastupljene na odgovarajući način.

## Holandija (Nederland)

<b>Glavni grad:</b>	Amsterdam
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	konstitucionalna monarhija, parlamentarna demokratija
<b>Površina:</b>	41.526 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	16.340.000
<b>BNP po glavi stanovnika:</b>	evra 43 050 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	2,9%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	3,2%
<b>Jezici:</b>	holandski, frizijski 3 (regionalno)
<b>Etničke grupe:</b>	97% Holanđani
<b>Religije:</b>	rimo-katolička 30%, protestanti 20%, muslimani 5,5%, ostali 2,5%; bez veroispovesti 40%, jevrejska zajednica: okruglo 30 000 osoba
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	zemlja-osnivač EZUČ 1952., EEZ 1957.

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Holandije u Savetu Evropske Unije. Kao država-osnivač EEZ, ova zemlja je već učestvovala u brojnim rundama proširenja. Ubrzo posle poslednjeg velikog proširivanja na Istok, Holandija je ponovo suočena sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje istočno – i jugoistočnoevropskih država.

### Holandija u EU

Shodno svom geografskom položaju i svojoj veličini, Holandija gaji već tradicionalno intenzivne odnose sa susednim državama. Još pre osnivanja EZUČ 1952, Holandija je 1948. godine sa Luksemburgom i Belgijom ušla u ekonomsku uniju BENELUX-a. Nakon osnivanja EEZ, Holandiji je u interesu da evropsko tržište dobro funkcioniše jer ona 75 procenata svog izvoza usmerava upravo ka tom tržištu.

Ipak, holandska evropska politika nije ograničena samo na ekonomski aspekt integracije. Ova država vodi u okviru EU politiku otvorenosti za integracije i pobornik je metode zajedništva koja predviđa jačanje pozicije Parlamenta i Komisije kao i proširivanje većinskog odlučivanja u Savetu. U tom smislu, Holandija smatra da je neizbežna institucionalna reforma EU kako bi se osigurala funkcionalnost zajednice i u budućnosti.

I kada je reč o evropskoj spoljnoj politici i politici bezbednosti, holandska vlada traži intenzivniju saradnju i veći angažman, ali ne na štetu transatlantskih odnosa. Holandija posmatra odnos sa SAD-om kao jedan od najvećih spoljnopolitičkih prioriteta koji ne sme biti ugrožen.

Konačno, Holandija, koja u EU plaća velika sredstva, zahteva da se svi budući koraci ka evropskoj integraciji realizuju uz razumne troškove što podrazumeva i radikalnu reformu zajedničke poloprivredne politike koja je od svega najskuplja.

## **Holandija i sledeće proširenje EU**

Holandija podržava nova priključenja EU, ali samo ograničenog broja država i pod određenim uslovima. Prijem novih članica se u principu odobrava, jer će se tako povećati nivo stabilnosti u Evropi i ekonomska korist koju bi od toga imala posebno holandska preduzeća koja su orijentisana na izvoz. Ipak, Holandija se iz više razloga izjašnjava za opreznost tokom sledeće runde proširenja.

Odraz proširenja na institucionalni ustroj mora se unaprijed analizirati i napraviti, a daljnje produbljenje integracije treba postaviti kao uvjet, kako se ne bi ugrozila sposobnost odlučivanja u EU-u. Da ti strahovi ne bi dalje rasli, vlada se zalaže za to da se nova priključenja uzmu u obzir jedino nakon što se prethodno utvrde određene klauzule koje garantuju sigurnost i prelazni periodi pogotovo u domenu prava slobodnog biranja mesta stanovanja.

Holandija dalje želi da se povede diskusija o sposobnosti EU da prima nove članove kao i o njenoj funkcionalnosti. Unapred treba dobro izanalizirati posledice koje bi proširenje imalo po institucionalni sklop EU i kao preduslov treba postaviti dalje produbljivanje integracije kako se ne bi ugrozila sposobnost odlučivanja EU. Kako nekontrolisan prijem novih članica ne bi ugrozio postojanje EU, Holandija se zalaže za ratifikaciju Evropskog Ustava. Ipak, građani Francuske su se na referendumu izjasnili protiv usvajanja novog evropskog ustava.

Dalja mera zaštite funkcionalnosti EU odnosi se na striktnu primenu postavljenih političkih i ekonomskih kriterijuma na svaku državu kandidata za priključenje pojedinačno. Na taj način se garantuje da proširenje neće destabilizovati ni evropsko tržište, ni druge domene evropske politike (kao npr. zaštitu okoline).

Treba nastaviti sa dinamikom evropskog procesa ujedinjenja, zbog čega Holandija smatra da je neizbežno postojanje izvesnog stepena diferencirane integracije u okviru jedne proširene Evropske unije. Pod u Ugovoru navedenim uslovima za pojačanu saradnju – ona treba u svakom trenutku da je otvorena za države-članice koje su spremne na saradnju i ne sme da podriva ni pravni poredak ni evropsko tržište – vlada se zalaže za ciljano korišćenje ovog instrumenta kako bi se sprečila stagnacija procesa integracije u velikoj EU.

Holandani se sve više boje da će izgubiti utjecaj u EU, koja postaje sve veća i veća. Veliku ulogu u stvaranju straha ima i velik broj doseljenika i „otuđenje“ društva. Zbog ovog miješanja su Holandani u junu 2005. g. na referendumu većinom glasova odbili Evropski ustav.

Holandska vlada se jako zalaže za pravo samodefiniranje naroda i pozdravlja neovisnost Kosova, te traži pravo za Makedoniju da ima mogućnost sama odrediti svoj naziv države.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica Holandije, vi jeste za dugoročno proširenje EU i prijem zapadnog Balkana i eventualno Turske, ali, želite biti sigurni da će jedinstvo i postojanost Unije biti očuvani. Shodno gore navedenim argumentima, insistirajte na širokoj institucionalnoj reformi koja treba da prethodi novim priključenjima.

U vezi sa postojanjem skepse među stanovništvom EU kada je reč o novim proširenjima, podvucite nužnost postepene integracije novih članova i izjasnite se za uvođenje klauzula koje garantuju sigurnost i prelaznih perioda u osetljivim domenima kao što je pravo slobodnog izbora mesta stanovanja. Navedite argument da je novoj rundi proširenja potrebna javna podrška.

Osim toga, vama je veoma stalo do ograničenja troškova novog proširenja. Zato zahtevate odlučnu reformu politike finansiranja u EU kao i opšte ograničenje EU-budžeta na jedan posto od evropske ekonomske moći.

Zemlje koje po Vašem mišljenju imaju najviše šansi u skoroj budućnosti da pristupe Uniji jesu Hrvatska i Makedonija, čiji reformski proces snažno podržavate. Dakako, zahtijevate strogu kontrolu reformskih napora obje zemlje do samog stvarnog prijema u EU, te ugovornu mogućnost da se odgodi prijem u slučaju sporih reformi.

Vi dugoročno gledano vidite takođe i ostale zemlje zapadnog Balkana kao deo EU u budućnosti. Kada je reč o priključenju Hrvatske, a posebno Srbije, postavljate zahtjev za безусловnu saradnju sa Tribunalom za ratne zločine u Haagu.

Vaš stav je sličan i kada je reč o Turskoj. Vi, doduše, gajite ozbiljne rezerve kada je reč o efektu koji bi imalo priključenje Turske na EU, ali ste protiv toga da se Turskoj postavljaju dodatni uslovi – religiozne ili kulturne prirode. Kada Turska ispuni političke kriterije, nećete stajati na putu pokretanju procesa pregovora. Ipak, nedvosmisleno stavite do znanja da je rezultat pregovora otvoren i da oni treba da se vode u dužem vremenskom periodu i bez određenja nekog krajnjeg datuma. Po vama, striktno nadgledanje sprovođenja reformi u Turskoj je preduslov za pregovore.

Kada je riječ o drugim zemljama, pored Balkana i Turske, u njihovom slučaju ne vidite trenutno nikakvu konkretnu perspektivu za priključenje. Po vama, aktivna i fer dobrosusedska politika je odlična alternativa za neograničeno proširenje kako bi se stabilnost i demokratija širile i preko granica EU.

## Poljska [Polska]

<b>Glavni grad:</b>	Varšava (2,4 miliona stanovnika) (podaci iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	parlamentarna demokratija sa dvodomnom skupštinom
<b>Površina:</b>	312.685 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	38,129 miliona
<b>BNP po glavi stanovnika:</b>	8.210 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	6,1%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	9,6%
<b>Jezici:</b>	poljski
<b>Religije:</b>	katolici (35 miliona), rusko-pravoslavna, protestanti, starokatolici, Jevreji
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	2004.
<b>Predsjednik države:</b>	Lech Kaczynski
<b>Premijer:</b>	Donald Tusk
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.berlin.polemb.net">www.berlin.polemb.net</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Poljske. Vaša država je zajedno sa još devet država 1. maja 2004. postala članica Evropske unije. Sada je vaša zemlja kao punopravni član EU suočena sa zahtevima za priključenje drugih zemalja.

### Poljska u EU

Iako je veći deo građana Poljske dočekao priključenje svoje zemlje u EU u maju 2004. sa skepsom i negativnim stavom, u međuvremenu je postalo jasno da je Poljska samo profitirala od članstva u EU. To se pre svega odnosi na subvencionisanu oblast poljoprivrede i izveznu trgovinu. Tokom pregovora u vezi sa Evropskim Ustavom, Poljska se pokazala kao samouverena država-članica koja se zalaže za očuvanje svog uticaja u okviru EU institucija. U svakodnevnom radu EU, Poljska se angažuje posebno u domenu dobrosusedske politike, daljeg razvoja Lisabonske strategije i evropske spoljne i odbrambene politike. Ova poslednja treba da bude koncipirana kao dopuna, a ne konkurencija NATO-u. Ovoj zemlji je veoma stalo do dobrih odnosa sa SAD-om. Osim toga, Poljska je pobornik nastavka politike proširenja.

### Poljska i sledeće proširenje EU

Iako je Poljska tek od nedavno članica EU, ova zemlja želi da utiče na buduću politiku proširenja zbog svog specifičnog geografskog položaja između Istoka i Zapada, kao i zbog kulturnih i istorijskih veza sa susednim državama na istoku. Poljska ima krajnje pozitivan stav prema proširenju uopšte i aktivno podržava države koje žele da se priključe u njihovim naporima za priključenje.

Nastavak procesa proširenja je u interesu Poljske i zato što ova zemlja gaji intenzivne privredne odnose sa državama na istoku i jugoistoku Evrope, te očekuje da će joj prijem ovih država u EU doneti ekonomsku korist.

U slučaju novih proširenja, Poljskoj je stalo do toga da zaštiti svoje interese. Unutrašnje reforme koje su sprovedene tokom poslednjih 15 godina da bi se omogućilo stupanje u EU, okupirale su stanovništvo između ostalog i zbog željenog prijema u EU. Nakon što je taj cilj postignut, ova zemlja želi da kao neto-primalac subvencija iskoristi šanse koje joj to pruža za modernizaciju i proces oporavka. Zato nije u interesu Poljske da nove runde proširenja finansira smanjivanjem sopstvenih subvencija iz budžeta EU. Ta sredstva treba većim delom uzeti od razvijenijih i bogatijih država članica.

Kao zemlja srednje veličine, Poljska ne želi da izgubi svoj uticaj na politiku EU. Poljska sebe doživljava kao važnog partnera u okviru EU, ne samo zbog velikog broja stanovnika koji ima, već pre svega na osnovu istorijskog doprinosa koji je dala ujedinjenju kontinenta. Ova država je trenutno kao prirodni posrednik između Istoka i Zapada od velikog značaja za EU. Buduća proširenja ne treba da dovedu do toga da se smanji politički značaj Poljske u institucijama EU.

Sa Ukrajinom i Belorusijom postoji istorijska povezanost jer je zapadni deo Ukrajine i Belorusije duže vreme, sve do kraja 18. veka, bio u sastavu poljske države. Tako su se razvile bliske kulturne veze čiji tragovi postoje i danas i povećavaju značaj Poljske kao posrednika između ovih država i EU. Pošto je nemoguće kod drugih članica EU izdejstvovati priključenje Belorusije i Ukrajine u bliskoj budućnosti, Poljska se zalaže za unapređenje politike dobrosusedskih odnosa sa ovim zemljama. Ni sa ekonomske tačke tačke gledišta, Poljska nije zainteresovana za to da njena sopstvena granica prema Istoku, kao ni spoljna granica EU budu oštra linija razdvajanja. Treba očuvati privredne veze i međunarodnu trgovinu jer od toga zavise mnoga radna mesta.



**Taktika:**

Vi ste predstavnik/nica Poljske. U toj funkciji, naglasite značaj svoje zemlje kao prirodnog posrednika između Istoka i Zapada. Kada je reč o budućem postupku tokom proširenja, sledite moto: „juče Bugarska, danas Hrvatska i Turska, sutra Ukrajina“, tj. vi želite da se proširenje sprovodi konsekventno.

Zauzmite se za Hrvatsku jedino pod uslovom da ove zemlje u dovoljnoj meri sarađuju sa Međunarodnim sudom za ratne zločine u Hagu. Vi dugoročno vidite i Tursku u EU. Uključenje ove zemlje u evropske strukture je elementarni faktor stabilnosti za ceo region. Perspektiva priključenja dodatno bi ubrzala proces sprovođenja unutrašnjih reformi, iako ste svesni da ima još puno toga na čemu treba raditi u Turskoj, posebno u domenu poštovanja prava žena i zaštite manjina. Zahtevajte od Turske pojačane reformske napore i ponudite zauzvrat aktivnu podršku njenom predlogu za priključenje u Savetu EU.

Po vama, prijem zemalja kandidata u EU dolazi u obzir jedino ako se do kraja pregovora ispune svi kriterijumi.

Građanskopravno priznavanje Kosova Poljska je obavila, iako je bilo žustre rasprave u poljskoj unutrašnjoj politici, je li dozvoljeno da se EU miješa u unutrašnje stvari Srbije i da dovodi u pitanje teritorijalni integritet. Strah od raspada poljske države ima samo manjina poljskog stanovništva.

Kao neto-primaocu sredstava iz budžeta EU nije vam u interesu da se zbog sledećih proširenja EU smanje stuktorni fondovi i poljoprivredne subvencije za vašu zemlju. Vi ste taj novac namenili ubrzavanju procesa oporavka i modernizacije u svojoj zemlji i zato niste spremni da ga se odreknete. Troškove novog proširivanja treba da preuzmu bogatije države članice EU, a ne da se oni pokrivaju smanjivanjem finansiranja siromašnih država. Velika je verovatnoća da ćete za vašu strategiju pridobiti podršku od strane svih novih članica iz Srednje i Istočne Evrope i da ćete kao najveća država među njima zastupati njihove interese. Vaši potencijalni saveznici mogli bi da budu i drugi neto-primaoci u domenu poljoprivrede. U tu grupu spadaju Francuska, Španija, Portugal, Grčka i druge.

Osim toga, buduća proširenja ne smeju da dovedu do toga da izgubite svoj značaj u gremijima EU. Vi sebe doživljavate, kao i Španiju, koja ima isti broj stanovnika kao i Poljska, kao državu srednje veličine, ali uticajnu u okviru EU. Zato želite da sprečite sve pokušaje da se sledeća proširenja dovedu u vezu sa reformama institucija koje bi mogle da umanje vaš značaj. Ne sme da dođe do toga da četiri velike nacije, tj. Velika Britanija, Francuska, Nemačka i Italija, zajedno preglasaju male države i države srednje veličine.

Kada je reč o tom interesu, možete da se nadate podršci mnogih država članica.

## Portugal (República Portuguesa)

<b>Glavni grad:</b>	Lisabon
<b>Površina:</b>	92.345 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	10.589.000
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	17850 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	1,3%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	8,0%
<b>Jezici:</b>	portugalski
<b>Etničke grupe:</b>	97,8% Portugalci
<b>Religije:</b>	rimokatolička 89%, muslimani i jevreji
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1986.
<b>Predsjednik države:</b>	Anibal Cavacol Silva
<b>Premijerka:</b>	Luis Amado

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Portugal u Savjetu Evropske unije. Vaša država je 1986. pristupila EU. Ubrzo poslije posljednje runde proširenja iz 2004. godine, sada ste ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim zahtjevima za članstvo i drugih kandidata.

### Portugal u EU

Portugal, jedna od najstarijih evropskih nacionalnih država, podnela je zahtev za prijem u članstvo EU još 1977. godine. To što je ova zemlja pristupila EU tek 1986. godine, ima veze sa tim što je prijem Portugala zavisio od priključenja Španije, a pregovori između EU i Španije trajali su duže nego što je bilo predviđeno.

Članstvo u EU pomoglo je Portugaliji da brzo izgradi demokratske strukture u zemlji koja je prošla kroz Salazarevu diktaturu i nemire koji su potom usledili. Provođeci brojne političke i ekonomske reforme i zahvaljujući značajnoj strukturnoj podršci od strane EU, Portugal je uspela da konsoliduje svoju privredu nakon prijema u EU, iako još uvek postoji izvesna potreba da se razvija i izražene razlike između seoskih i gradskih oblasti.

Tokom prvih godina članstva u EU, Portugalci su često sa skepsom posmatrali EU i smatrali je krivcem za negativne posledice u poljoprivredi i za porast stope nezaposlenosti. Kada je reč o stavu prema Evropi, često su u prvi plan izbijale unutrašnje političke teškoće. Godine članstva Portugala u EU dovele su pak do snažne orijentacije ka Evropi. Takav trend dodatno su ojačali predsedavanje Savjetom 2000. godine, uvođenje eura i proglašenje bivšeg premijera Hozea Manuela Barosa za predsjednika Evropske komisije. I transatlantski odnosi i dalje su ostali jedan od velikih prioriteta u portugalskoj politici.

Osim toga, Portugal gaji dobre odnose i sa Španijom koja, između ostalog, igra važnu ulogu u privrednom životu ove zemlje, kao i Njemačka. Bliske veze postoje i sa Velikom Britanijom i Francuskom, zemljom u kojoj živi najveći broj Portugalaca iseljenika. Zahvaljujući svom geografskom položaju, Portugal tradicionalno neguje i dobre odnose sa afričkim državama, kao što je Maroko.

## Portugal i proširenje

Portugal smatra da je proces proširenja osnovni preduslov za uspostavljanje stabilnosti i napretka u celoj Evropi. Kao što je nekad EU za Portugaliju bila ključ za uspostavljanje privredne i političke stabilnosti, sada ona ustupa ta ista prava novim demokratijama. S obzirom na iskustvo kroz koje je prošla, a to je da je njen prijem u EU zavisio od prijema Španije i da je zbog toga došlo do neprijatnog odugovlačenja, sada se Portugal zalaže za fleksibilniji pristup prijemu aktuelnih zemalja kandidata za članstvo, koje će zavisiti od napretka koji postigne svaka od tih zemalja, tako da one mogu da pristupe EU ne morajući da čekaju na one koji „odugovlače“.

Proširenje ne smije otežati proces stvaranja političke unije kojoj se toliko teži. Zajednički sistem prava i obaveza koja važe za sve države članice EU (acquis communautaire) mora biti održan u celosti i mora biti sprečeno degradiranje Unije na običnu zonu slobodne trgovine.

Portugal ima još jedan interes u vezi sa proširenjem EU, a to je „odbrana“ zajedničkih interesa južnih država članica i politika odnosa Evrope prema Mediteranu, koja reguliše saradnju sa južnim mediteranskim državama. Portugal se plaši da bi sa budućim proširenjem na Istok, interes EU za područje Mediterana opao i da bi protok novca za finansiranje bio usmeren ka Istoku. Ova zemlja želi, u svakom slučaju, to da spreči jer Portugal planira i dalje da profitira od strukturnih fondova EU i ne želi da zbog novih proširenja izgubi previše na značaju u evropskim institucijama. Ali, pošto se ona izjašnjava protiv „kratkotrajnog egoizma“, spremna je da prihvati kompromise, ali da pri tom ne zapostavi potpuno svoje interese.

Portugal se tek kasnije odlučio priznati nezavisnost Kosova. Odluka Portugala da prizna Kosovo smatra se doprinosom stabilnosti na Balkanu. Ovdje je Portugal izišao iz sjene svog susjeda Španije. Španija, za razliku od Portugala, odbija priznati Kosovo.

### **Taktika:**

Vi ste predstavnik/nica Portugala. U toj funkciji ste podržali poslednje proširenje na Istok i u načelu ste, i kada je reč o predstojećem proširenju, za dugoročnu perspektivu prijema kandidata za priključenje. Ne želite da blokirate odluke koje su potrebne za to. Zato pokažite svoja ubeđenja za vrednosti kao što su solidarnost, jednakost i sloboda koji treba da važe i kada je reč o politici proširenja EU.

Ali, ne zaboravite i svoje interese od vitalnog značaja: vi i dalje želite da primate finansijsku podršku od strane EU, tj. proširenje treba da se isfinansira kroz povećanje budžeta EU. Pokušajte da se udružite sa ostalim južnim zemljama članicama koje imaju slične interese i tako osigurajte dalji priliv subvencija iz strukturnih fondova u Portugaliju. I kada je reč o vašem zalaganju za evropsku politiku gajenja dobrih odnosa sa Mediteranom, sigurno ćete pronaći podršku u svojim južnim susedima.

Osim toga, borite se za kontinuirano produbljivanje političke integracije Unije. Kada je reč o politici proširenja EU, ona može da uspe samo ako se evropske institucije reformišu i učine funkcionalnijim. Zato skrenite pažnju na to da samo stabilna Evropa od 27 članica može da bude i stabilna Evropa za buduće države članice.

Kada obezbedite te elementarne interese svoje zemlje, možete jasno i glasno da odobrite proširenje. Uspostavite i bilateralne kontakte sa zemljama koje žele da se učlane i pokažite svoju spremnost na saradnju. Založite se i podržite prijem Turske u EU. Po vašem mišljenju, Evropa nije „hrišćanski savez“ i vi ne možete da prihvatite kulturne ili religiozne argumente protiv prijema Turske. Pokušajte da ostvarite veze sa drugim državama članicama koje se pozitivno izjašnjavaju o prijemu Turske u EU.

## Švedska (Sverige)

<b>Glavni grad:</b>	Stokholm
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	konstitutivna monarhija
<b>Površina:</b>	449.364 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	9.084.000
<b>BDP (PKM) po glavi stanovnika:</b>	43.530 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	4,2%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	6,2%
<b>Jezici:</b>	švedski, finski, laponski, engleski i njemački
<b>Religije:</b>	77% angelistička, 1,4% islamska, 0,9% katolička
<b>Etničke grupe:</b>	92,2% Šveđani, skoro 3% Finaca i oko 20000 Laponaca
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1995.
<b>Predsjednik države:</b>	Kralj Carl Gustav XVI
<b>Premijer:</b>	Frederik Reinfeldt

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Švedske u Savetu Evropske unije. Vaša država je član EU od 1995. godine. Nakon što ste već učestvovali u pregovorima u vezi sa poslednjim velikim proširenjem na Istok koje je dovelo do prijema dvanaest novih država-članica, sada ste ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje i drugih istočnih i jugoistočnoevropskih zemalja.

### Švedska u EU

Istorijski posmatrano, Švedska je od ranog 19. veka zemlja koja se uglavnom nije mešala u dešavanja na evropskom kontinentu. Pošto je ova zemlja dugo vodila „politiku neutralnosti“, dugo je i živela u miru, što je doprinelo formiranju mišljenja da zapravo nije nužno da Švedska postane deo Evropske zajednice. „Evropa“ je u očima švedskog stanovništva bila samo kontinent slobodne trgovine među suverenim državama. Intenzivna zajednička politika sa državama neposrednim susedima započela je već 1952. godine, sa „Nordijskim Savetom“, čime su ostvareni konkretni praktični interesi građanki i građana (npr. formiranjem zajedničkog tržišta rada).

Ugovor iz Mاستrihta (1993), veliki politički lomovi u Srednjoj i Istočnoj Evropi, kao i sve tešnje trgovačke veze između Švedske i EU, doveli su do toga da švedska politika prema Evropi zauzme novi kurs. Švedska je pristupila Evropskoj uniji. 1. januara 1995. Referendum za ili protiv pristupanja Ekonomsko monetarnoj uniji iz septembra 2003. i 2006. g. završio se neslavno, tako da ova zemlja nije uvela evro kao zvanično i jedino sredstvo plaćanja. To je pokazalo da švedsko stanovništvo nije potpuno odustalo od svog nekada krajnje kritičkog stava prema EU.

Švedski interes da se nađe u EU vođen je pre svega željom da iskoristi slobodan pristup internacionalnim tržištima i da se na taj način stvori osnova za privredni razvoj, nova radna mesta i društveno blagostanje. Pored toga, Šveđani su veoma ponosni na dostignuća svog socijalnog modela, na postignute standarde zaštite životne sredine i transparentan stil vođenja države. Politika odnosa prema Evropi ne sme da ugrozi sve to.

Zato se švedska evropska politika koncentriše pre svega na politiku zapošljavanja i razvoja, izjednačavanje prava polova, zaštitu prirodne sredine i prava potrošača kao i na transparentnost, demokratsku legitimaciju i na to da evropske institucije budu bliske/bliže građanima.

## **Švedska i sledeća runda proširenja**

Najvažniji cilj koji povezuje Švedsku sa poslednjim proširenjem, a to je naime istorijska šansa da se njeni baltički susedi i trgovački partneri nađu u EU, ostvaren je 1. maja 2004. godine. Uprkos izvesnim rezervama, Švedska je u celosti podržala poslednji proces proširenja tokom njenog predsedavanja Savetom 2001. I danas Švedska zauzima pozitivan stav kada je reč o nastavku politike proširenja EU. Njen glavni argument je da privlačnost EU ima za posledicu ostvarivanje značajnog napretka u domenu demokratije, privrede i socijalnog uređenja u zemljama kandidatima za članstvo. To se opet pozitivno odražava na stanje bezbednosti u Švedskoj, kao i u celoj Evropi.

Osim toga, Švedskoj je, iz istorijskih i geografskih razloga, veoma stalo do održavanja bliskog partnerskog odnosa sa Rusijom. Vlada očekuje da prijem novih istočnoevropskih država istovremeno posluži i kao impuls za unapređivanje odnosa između EU i Rusije.

Švedska vlada je i pored svog zalaganja za proces priključenja zapadnog Balkana i Turske pobornik stroge primene Kopenhagenskih kriterija kao uslova za prijem novih članica. Oni treba da posluže kao merilo da li je jedna zemlja spremna za prijem ili nije. U skladu sa tim, Švedskoj je posebno stalo do toga da socijalni model i standardi očuvanja prirodne okoline u zemljama kandidatima budu na zavidnom nivou kako proširenje ne bi ugrozilo švedski socijalni model.

Kao država koja dosta novca izdaje u budžet EU, Švedska se plaši i da bi morala da snosi preveliki deo troškova sledećeg proširenja, te se zato zalaže za jasno određivanje finansijskog plana pre nego što uslede nova proširenja.

Švedska se poslednjih godina angažira u regiji zapadnog Balkana i vidi se jasno kao advokat država bivše Jugoslavije. Za švedsku vladu se podrazumijevalo da prizna nezavisnost Kosova samo nekoliko dana nakon proglašenja nezavisnosti. Švedska je i aktivnosti Ujedinjenih naroda na Kosovu smatrala kao pripremu za kasniju nezavisnost. Ona je također zainteresirana i za normalizaciju odnosa između Kosova i Srbije.

Švedska vlada također koristi ustavni naziv za Makedoniju, te – ljuteći svoje grčke kolege – ne koristi službeni naziv Ujedinjenih naroda. Švedska zastupa stajalište da Republika Makedonija ima pravo sama odlučiti o svom ustavnom imenu.

Zajedno s Francuskom, Švedska se zalaže za bezvizni režim u zemljama Šengena. Sloboda doduše još nije provedena u stvarnosti. Naročito je Grčka protiv ukidanja viznog režima za građane Republike Makedonije, sve dok se ne riješi pitanje imena zemlje.

Kao država koja velikim dijelom finansira Uniju, Švedska se pribojava da će morati snositi neproporcionalan dio troškova proširenja, te se stoga zalaže za jasno utvrđivanje finansijskog okvira, prije nego što počne proširenje.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica Švedske, vi u principu podržavate prijem novih članica u EU. Uzevši u obzir kritički stav vaših građana prema EU, uslovlite svoju saglasnost insistiranjem na određenim kriterijumima. Najviša zapovest za vas je to da kandidati za članstvo ispune kopenhagenske kriterijume i da garantuju da će održati socijalne standarde i standarde očuvanja životne sredine. Navedite kao argument da proširenje za koje se vi zalažete ne sme da se realizuje na način koji bi podrio evropski, a pre svega švedski socijalni sistem.

Takođe, potrebna vam je garancija da će se nakon proširenja zadržati i dodatno ojačati transparentnost i demokratska legitimnost procesa donošenja odluka u EU. Konačno, zahtevajte u krugu trenutnih država članica da se troškovi proširenja ograniče tako da budu podnošljivi, i da se skupa evropska agrarna politika reformiše pre prijema novih zemalja čija se delatnost uglavnom bazira na poljoprivredi.

Na Balkanu, a pogotovo u Hrvatskoj i Srbiji vidite ostvarenje jasne sprege između perspektive priključenja EU i ubrzanog procesa stabilizacije i sprovođenja reformi na Balkanu. Vi se zalažete za to da se integracija ovih zemalja u zapadne strukture i mere za stabilizaciju celog regiona pripreme istovremeno. To ne mora obavezno da se desi prijemom u EU, već može da se ostvari i u formi specijalnih partnerstava. Nužan preduslov je ipak spremnost ovih zemalja da ispune kriterijume EU koji su se odnosili i na sve prethodne zemlje kandidate.

I kada je reč o Turskoj, vi primenjujete isto merilo kao i kod ostalih kandidata: vi ste za početak pregovora o priključenju čim ova zemlja ispuni sve kriterijume i uspe konsekventno da sprovodi društvene reforme. Očekujete da ćete takvim stavom naići na pozitivnu reakciju i da ćete podstaći dalje sprovođenje potrebnih reformi u ovoj zemlji. Ipak, kada je reč o Turskoj, stavite jasno do znanja da pre statusa članstva, postoji još mnogo problema koje treba rešiti, pre svega u oblasti poštovanja ljudskih prava, prava žena, ukidanje mučenja i situacije sa manjinskim Kurdima.

Pokušajte posredovati između Makedonije i Grčke, s obzirom da dobro poznajete situaciju obje zemlje, jer samo kompromis između ove dvije zemlje može dovesti do toga da Grčka prizna priključenje Makedonije.

Ukupno gledano, prilikom određivanja svoje strategije delovanja treba da imate u vidu da ste upućeni na podršku i saradnju od strane drugih država članica EU, i zato bi trebalo da budete spremni na kompromise. Odgonetnite koje države imaju iste interese kao vi i pokušajte da se udružite sa njima.

## Slovenija [Slovenija]

<b>Glavni grad:</b>	Ljubljana (246.000 stanovnika)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	republika, parlamentarna demokratija
<b>Površina:</b>	20.253 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	2,007 miliona stanovnika
<b>BDP (PKM) po glavi stanovnika:</b>	18.660 US dolara
<b>Stopa rasta:</b>	5,2%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	4,9%
<b>Jezici:</b>	slovenski
<b>Religije:</b>	po procjenama katolici 57,8%, pravoslavne crkve oko 2,3%, muslimani 2,4%, protestanti 0,9%
<b>Etničke grupe:</b>	Slovenci 83,6%, autohtonr manjine: Mađari oko 6243, Italijani oko 2258, ostale grupe naroda: Hrvati oko 35 642, Srbi/Crbogorci oko 38 964/2667, Bošnjaci oko 21 542, Makedonci oko 3972, Albanci oko 6186, Romi oko 3246, nemačko govorno stanovništvo oko 680.
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1. maja 2004.
<b>Predsjednik države:</b>	Dr. Danilo Türk
<b>Premijer:</b>	Borut Pahor

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste delegat Slovenije u Savetu Evropske unije. Vaša država je 1. maja 2004. postala član Evropske unije i sada učestvuje u odlučivanju o novim rundama proširenja EU.

### Slovenija u EU

Usmeravanje Slovenije prema zapadnoj Evropi nakon uspostavljanja nezavisnosti podržale su sve merodavne društvene grupe u zemlji. Slovenija je rano postala članica raznih međunarodnih organizacija, na primer UN-a, Saveta Evrope, Svetske Banke, Alpsko-Jadranske radne organizacije i Centralnoevropske inicijative (međunarodne organizacije raznih srednjeevropskih država).

Pripadnost Evropi i stremljenje ka povezivanju u evroatlantske strukture su nakon uspostavljanja nezavisnosti jedne od osnovnih odrednica slovenačke spoljne politike. Zato su u novembru 1998. godine počeli pregovori za priključenje ove zemlje EU u isto vreme kada i za Poljsku, Mađarsku, Češku republiku, Estoniju i Kipar. Ovi pregovori su imali pozitivan ishod na Kopenhagenskoj konferenciji u decembru 2002. Na referendumu 23. marta 2003. godine, slovenački građani su velikom većinom, od skoro 90 procenata glasali za prijem u Evropsku uniju. Članstvo u Uniji omogućilo je Sloveniji da izgubi ranije loše odnose sa Italijom.

Odnos Zajednice prema državama zapadnog Balkana Slovenija vidi kao težište svoje evropske politike. Sa te tačke gledišta, ova zemlja pridaje veliki značaj predstojećim pregovorima sa novim kandidatima za priključenje.

### **Pozicija Slovenije u aktuelnoj rundi proširenja**

Slovenija smatra da proces proširenja Evropske unije, i nakon prijema deset novih država članica 1. maja 2004. godine i prijema Bugarske i Rumunije 1. januara 2007, još uvek nije završen i zahteva nastavak razmatranja opcija članstva i država koje se nalaze izvan EU, a koje su voljne da joj se pridruže. Dalje nastavljanje proširenja Slovenija posmatra kao garanciju za blagostanje i trajnu stabilizaciju čitavog kontinenta.

Sasvim u skladu sa logikom ovog pozitivnog stava prema daljem proširenju, slovenačka vlada podržava početak pregovora o prijemu novih država, uključujući tu i Tursku.

Ipak, glavni interes u sledećim rundama proširenja tiče se nedvosmisleno zapadnog Balkana. Angažovanje za ovaj region je uslovljeno kako geografski, tako i istorijski. S obzirom na da se krizno područje balkanskih država nalazi neposredno uz slovenačku granicu, svaka nestabilnost u regionu predstavlja opasnost i za Sloveniju. Tako postoji bojazan da bi nakon povlačenja trupa IFOR-a ponovo došlo do oružanih sukoba između sukobljenih strana. I pored svih napora da se odvoji od zona nereda, Slovenija je kao deo nekadašnje Jugoslavije istorijski tesno povezana sa ovim regionom. Činjenica da je ova zemlja uspela da „uđe“ u Evropsku uniju kao prva i do sada jedina među pomenutim državama, nosi sa sobom izvesnu odgovornost za dalji razvoj balkanskih zemalja i njihovo približavanje EU. Pomenutu obavezu prema svojim neposrednim susedima Slovenija ispunjava aktivnim učešćem u Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu, pružanjem podrške u političkom domenu uspostavljanja bilateralne saradnje i na kraju, ali ne manje važnom, izgradnjom ekonomskih veza. Pošto su se stabilizovali odnosi na tradicionalnim regionalnim tržištima Slovenije, brzo je uspostavljena trgovina sa susednim zemljama, pogotovo sa Hrvatskom i Srbijom. U okviru takvog razvoja događaja i nakon okončanja Tuđmanove ere, znatno se popravio delimično problematičan odnos sa susedom Hrvatskom, iako s vremena na vreme ponovo i kratkoročno planu stari sukobi oko granica. Danas se Slovenija u nečelu zalaže za prijem Hrvatske u EU.

Najznačajnija tema za Vas je svakako neovisnost Kosova i približavanje Srbije i ostalih balkanskih zemalja Evropskoj uniji.

„Mi u Sloveniji mislimo da je krajnje vrijeme da završi jugoslavenska kriza.“, to je Vaš moto. Kriza je počela 1991. g. napadom tadašnjim predsjednikom Slobodana Miloševića na Sloveniju. Rješenje može biti samo ulazak zapadnog Balkana u Evropsku uniju i proširenje EU-a kako je dogovoreno 2003. g. na sastanku u Thessalonikiju u Grčkoj. U Thessalonikiju je EU obećala prijem svih balkanskih zemalja u EU.

Slovenska vlada sa sigurnošću pokazuje da je moguće spriječiti podjelu EU-a u vezi s pitanjem priznavanja neovisnosti Kosova i da je moguće da svih 27 zemalja Unije prizna Kosovo kao neovisnu državu. Prema Vašem mišljenju, potrebno je prihvatiti realnost kann zapadnom Balkanu. Kipar se boji da ovo može biti od presudnog značaja da se sjever ove



otočne republike, u kojem su Turci, odvoji. Slovenija čini sve da ich uvjeri da je „slučaj Kosovo“ slučaj sam za sebe.

Sveukupna težnja slovenske vlade ima 4 težišta: budućnost EU-a, proširenje i politika sa susjedima (prednost: Kosovo i zapadni Balkan), zaština klime i energije, te međukulturalni dijalog.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica male države članice Slovenije, vi se zalažete za nastavak evropske prakse proširenja, koja, po vašem mišljenju, neće doneti plus u domenu mira, stabilnosti i slobode samo za nove kandidate, nego i za sadašnju EU.

U geografskom smislu, stabilizacija celog Balkana je apsolutni prioritet za vas. Navedite argument da bi nastavak postojanja konfliktnog i kriznog područja ispred samih „kapija“ EU ugrozio, ne samo sigurnost/bezbednost i slobodu u njenim državama članicama, nego i njenu verodostojnost na međunarodnoj političkoj sceni. Pošto je iskustvo pokazalo da otvaranje evropske perspektive predstavlja enormnu motivaciju za države kandidate da ulože napor u sprovođenje reformi i praktikovanje mira, založite se za aktivnu podršku približavanja Balkana EU. Apelujte u tom smislu na odgovornost EU prema vašem neposrednom susedstvu i podsetite na evropski cilj mirnog propagiranja demokratskih i slobodarskih vrednosti i normi.

U praksi to za vas znači da treba što pre obaviti prijem Hrvatske i Srbije koje su najviše napredovale i tako uputiti pozitivan signal preostalim državama na Balkanu. U dugoročnoj perspektivi, založite se za proširenje EU i na sve države Zapadnog Balkana koje žele da se pridruže i zahtevajte smanjenje kriterijuma za prijem ovih država.

Kao predstavnik/nica jedne male zemlje, trebalo bi da pokušate da dobijete podršku ostalih država članica u svojim nastojanjima. Ostale male države mogle bi imati iste interese kao i vi. Osim toga, možete da pokušate da za brz prijem Hrvatske pridobijete podršku Nemačke koja je odigrala vodeću ulogu u priznavanju državnosti Slovenije i Hrvatske nakon raspada Jugoslavije.

Slovenija je bila prva zemlja na Balkanu, koja je priznala neovisnost Kosova. Zalažete se za brzo priznavanje Kosova i od drugih evropskih zemalja u EU, te tražite razgovore o pristupu ove zemlje u EU.

Iako ste dosta patili 1991. g. pod napadima Srbije, koja je htjela spriječiti otcjepljenje Slovenije od Jugoslavije, zalažete se i za prijem moderne i reformirane Srbije. Srbija mora dakako priznati postojanje neovisnog Kosova.

S Republikom Makedonijom imate usko prijateljstvo. Podrazumijeva se da priznajete ustavni naziv Republike Makedonije i tražite isto od drugih zemalja EU-a. U pogledu ekonomske situacije u Rumuniji i Bugarskoj, za Vas je pristup Republike Makedonije odavno neupitan. Prema Vašem mišljenju, Republika Makedonija ispunjava, kao i njeni susjedi, već odavno uvjete za pristup Uniji.

Osim angažovanja na evropskom nivou, pokušajte i da kao posrednik uspostavite kontakt i sa kandidatima za priključenje. Ponudite im da podelite sa njima svoja iskustva prikupljena na putu ka evropskoj integraciji i da im pomognete, kako savetom, tako i konkretnim delima. Ova ponuda važi ne samo za Hrvatsku i Srbiju, nego i za Tursku čiji prijem vi takođe podržavate, iako je vaš interes usmeren pre svega na vaše neposredne susede.

## Velika Britanija i Sjeverna Irska (Great Britain)

<b>Glavni grad:</b>	London (oko 7,3 miliona stanovnika) (podatak iz 2004.)
<b>Oblik državnog uređenja:</b>	parlamentarna monarhija sa dvodomnom skupštinom
<b>Površina:</b>	242 900 km <sup>2</sup>
<b>Broj stanovnika:</b>	60,950 miliona (2003.)
<b>BDP po glavi stanovnika:</b>	377.740 US-dolara
<b>Stopa rasta:</b>	2,8%
<b>Stopa nezaposlenosti:</b>	5,3%
<b>Jezici:</b>	engleski (službeni) pored toga: irsko-galski, škotsko-galski, velški, ulsterski škotski
<b>Religije:</b>	Anglikanci 57%, zatim protestanti 15%, katolici 3%, muslimani 2%
<b>Etničke grupe:</b>	81,5% Englezi; 9,6% Škoti; 2,4% Irci; 1,9% Velšani; 1,8% Ulsterjani; 2,8% Indijci, Pakistanci itd.
<b>Stupila u EZ/EU:</b>	1973.
<b>Predsjednica države:</b>	Kraljica Elisabeta II
<b>Premijer:</b>	Gordon Brown
<b>Daljnje informacije:</b>	<a href="http://www.britischebotschaft.de">www.britischebotschaft.de</a>

[www.weltalmanach.de](http://www.weltalmanach.de) (2009)

Vi ste predstavnik/nica Velike Britanije u Savetu Evropske Unije. U toj funkciji ste ubrzo posle poslednjeg proširenja za ukupno dvanaest novih članica iz srednje i istočne Evrope ponovo suočeni sa odlučivanjem o novim predlozima za priključenje EU.

### Velika Britanija u EU

Velika Britanija je 1973. pristupila EZ, nakon što je sa povlačenjem francuskog predsednika De Gola iz politike i Francuska odustala od upornog protivljenja priključivanju ove njoj susedne države. Ovakav francuski stav zasnivao se na bojazni da Ujedinjeno Kraljevstvo neće uspeti u dovoljnoj meri da učestvuje u ostvarivanju evropskog jedinstva.

Zbog njene ranije uloge svetske sile i veza sa njenim bivšim kolonijama, interesi Velike Britanije su zapravo globalni i nisu ograničeni samo na Evropu. Zato je u prošlosti Velika Britanija često vodila dvosmislenu politiku ili politiku izolacije u odnosu na EU. Ona je pozdravljala evropske integracije pre svega u ekonomskom smislu, dok je sa skepsom posmatrala političku integraciju koja podrazumeva predaju državnog suvereniteta supranacionalnim EU-institucijama. Iako je Velika Britanija u međuvremenu prihvatila EU-politiku kao jedan od svojih prioriteta, i drugi interesi kao što je npr. blizak saveznički odnos sa SAD-om, istovremeno bitno određuju britansku spoljnu politiku.

Otkako je Toni Bler postao premijer, Velika Britanija intenzivno pokušava da postane vodeći i ozbiljan partner u EU kao i da pomogne na putu stvaranja jedne mirne i demokratske Evrope u kojoj vladaju slabilnost i blagostanje. Smatra se da je njen pozitivni angažman najbolji put da zaštiti nacionalne interese, povрати izgubljeni uticaj, i

zajedno sa ostalim državama-članicama oblikuje svetliju budućnost kao i da izvuče najbolje za sebe.

U okviru EU Velika Britanija se zalaže za ekonomske reforme, koje posredstvom liberalizacije tržišta, privatizacije i snaženja socijalne pravde treba da potpomognu da se stvore nove mogućnosti zaposlenja i inovacije. Pored toga, Velika Britanija je zainteresovana i za izgradnju zajedničke spoljne politike i politike bezbednosti kao i zajedničke politike odbrane. To bi trebalo da se odvija na međudržavnom nivou, a ne da podriva druge saveze, pri čemu se pre svega misli na NATO.

### **Velika Britanija i sledeće proširenje**

Vlada Ujedinjenog Kraljevstva ocenjuje proširenje Evropske unije kao veliku istorijsku šansu i mogućnost razvoja i za države kandidate za priključenje kao i za članice EU. Velika Britanija se založila i za poslednja proširenja koja su se desila 1. maja 2004. i 1. januara 2007.

Velika Britanija je u načelu otvorena i za buduća proširenja EU i kada je reč o pitanju proširenja propagira „fair play“, drugim rečima: svaka zemlja ima pravo na individualno i objektivno ocenjivanje napretka koji je postogla prilikom ispunavanja Kopenhagenskih kriterijuma. Pre svega kada je reč o Balkanu, Velika Britanija se nada da će pristupanje balkanskih zemalja EU doneti stabilnost i blagostanje, a time i obezbediti garanciju da više neće biti nemira i ratova koji su potresali ovaj region tokom devedesetih godina.

Iz pre svega strateških razloga, Velika Britanija se u načelu izjašnjava za prijem Turske. Kako Britanija ceni, proći će još najmanje dvadeset godina dok ova država ne stupi zaista u EU zato što tamo još dugo neće biti ispunjeni svi politički, ekonomski i pravni preduslovi za priključenje EU.

Vi pozdravljate neovisnost Kosova. Istovremeno dajete do znanja da i u slučaju približavanja Kosova Evropskoj uniji trebaju biti ispoštovani Kopenhagenski kriteriji. Također, Srbija ne smije biti izolirana zbog svoje vanjske politike u pogledu na neovisnost Kosova.

Vrlo jasno, mnogo jasnije nego Njemačka i Italija, stojite na strani Republike Makedonije u slučaju priznavanja njenog ustavnog imena. Za grčku poziciju u okviru svađe oko imena Makedonije nemate nimalo razumijevanja. Istovremeno, ne želite izolirati Grčku jer je za svako proširenje potrebno i odobrenje Grške. Iza kulisa pokušavate ipak izvući jaču poziciju i imati utjecaja.

Važno je imati u vidu da laburističkoj vladi nije uvek lako da svojim proevropskim opredeljenjem poentira u unutrašnjoj politici. Veliki deo naroda pokazuje nezainteresovanost ili je skeptičan po pitanju EU. Argumenti konzervativnih torijevaca protiv uvođenja evra i protiv evropskog ustava naišli su na saglasnost u narodu. Zato vlada treba uverljivo da pokaže narodu koje su prednosti njene evropske politike. To znači da ona, sa jedne strane, želi da izbegne povećanje svog udela u EU-budžetu, a, sa druge strane, da joj je u interesu da ne izazove utisak da se po strateški važnim pitanjima odriče sopstvenog državnog suvereniteta u korist Brisela.

**Taktika:**

Kao predstavnik/nica Velike Britanije vi zauzimate pragmatičan stav prema EU. Vi još uvek u njoj vidite pre svega zajednicu koja vašoj zemlji donosi ekonomsku korist i niste zainteresovani za institucionalno produbljivanje (tj. za povećanje moći Brisela). Imate pozitivan stav prema budućim proširivanjima EU.

U svemu tome, naravno, finansijski momenat igra važnu ulogu – iako to često ostaje neizgovoreno u diplomatskim krugovima. Buduća proširenja ne smeju da podrazumevaju veća opterećenja za vas. Zato zahtevajte dalje reforme zajedničke poljoprivredne politike prema kojoj niste blagonakloni, kao i nove regulative kada je reč o Regionalnoj politici (tj. novčanim sredstvima koja EU kroz svoje fondove stavlja na raspolaganje siromašnijim regionima). Veoma ste zainteresovani za regulisanje prelaznih perioda (kako od strane zemalja kandidata tako i od strane EU) koji su od finansijske koristi za vas.

Pozdravili biste brzo priključenje zemalja zapadnog Balkana čak i samo iz strategijsko-bezbednosnih razloga, u svakom slučaju, smatrate da je tamošnje stanje dosta šaroliko. Izuzimajući ozbiljne ekonomske probleme, pre svega je važno izdejstvovati etničko pomirenje nakon ratova. Konačno, u EU nema mesta za potencijalno konfliktna područja. Po vašem mišljenju, Hrvatska ima najbolje predispozicije za brzo priključenje i kao kandidat za priključenje može da posluži kao primer u regionu. U ekonomskom smislu, ova država ne stoji loše (bar kada se uporedi sa Rumunijom), ali se pobrinite za to da svi politički kriterijumi pristupanja budu 100 posto ispunjeni. Tako, između ostalog, zahtevajte nastavak aktivne saradnje Hrvatske sa tribunalom UN za ratne zločine na prostoru bivše Jugoslavije.

Turska, koja je već dugo članica NATO, je po vama partner od velikog strateškog značaja. Ova zemlja može da posluži kao most između Zapada i Istoka kao i između hrišćanske kulture i islama i predstavlja važan primer da i jedna pretežno muslimanska država može da bude demokratska. Osim toga, u ekonomskom i demografskom smislu, Turska sa svojim mladim stanovništvom ima veliki potencijal kao tržište budućnosti. Ali, naravno, ni vi ne možete i ne želite da zatvorite oči pred velikim problemima. Zamerate Turskoj povrede ljudskih prava, nedovoljnu primenu reformi u pravnom sistemu i nedovoljnu civilnu kontrolu vojske. Skrenite pažnju i na odlučujuće političke reforme koje su u Turskoj sprovedene od 1999. na ovamo, i upozorite da bi bez konkretne i brze strategije priključivanja ti reformski naponi bi mogli da propadnu, a da bi onda islamiske snage mogle da preuzmu primat. Predložite postepene pregovore o priključenju uz pružanje intenzivne podrške i kontrole od strane EU. Tako bi se sa jedne strane Turskoj dalo vremena da sprovede reforme, a sa druge strane, EU bi se pružila mogućnost da se kroz dalje (i po vašem mišljenju i onako neizbežne) reforme zajedničke poljoprivredne i regionalne politike pripremi za priključenje Turske.